

Innkalling til programstyremøte i tysk – 20.1.2016

Tid: 12.15 – 14.00

Sted: HF-bygget, Seminarrom 400

Saksliste

01/16 Godkjenning av innkalling og sakliste

02/16 Godkjenning av referat fra forrige programstyremøte

Vedlegg 1

03/16 Orienteringssaker

1. Orientering om foreløpige studenttall
2. Vikar for Polster
3. Emnerapport for TYS111 og TYS112, våren 2015
Vedlegg 2 og 3
4. Møte om studieprogramporteføljen 22. Januar og prosjekt HF2018 (9.15-10, aud A, Sydnes skole)

Saker

04/16 Studieplanendringer

De fleste foreslåtte studieplanendringene ble diskutert i forrige semester, men er formulert i studieplandokumentene. Endringene blir gjeldende fra og med Høsten 2016. Se vedlegg for foreslåtte endringer.

Vedlegg 4, 5 og 6

Forslag til vedtak:

Programstyret godkjenner foreslåtte studieplanendringer og oversender disse til UUI.

05/16 Undervisning for studenter på lektorprogrammet og språkpakken

Det er viktig at språkpakke- og lektorstudentene får en oversikt over hvilke forelesninger og seminar de ikke trenger å delta på.

06/16 Erfaringer med oppmøteplikt på 100-nivå

Vedlegg 7

07/16 Planlegging av masterdag

Tyskfaget ønsker å arrangere et masterseminar hvor tyskstudentene får informasjon om hva de ansatte på faget forsker på, hvordan veiledningsprosessen på masternivå foregår og også høre på erfaringer og om prosjektene til andre masterstudenter.

Referat fra programstyremøte i tysk

14.10.2015, kl. 12:15 på rom 305

Til stede: Torgeir Skorgen (fagkoordinator), Sissel Lægreid, Kjetil Berg Henjum, Veronika Hamann, Lea Torney, Åsta Haukås, Sander Oliver Henriksen (studentrepresentant) Anna Polster (referent)

Sakliste:

Innkalling og referat fra forrige møte ble godkjent uten bemerkninger.

1. Orienteringssaker

a. Oppmeldingstall for tysk H15.

Der er 15 vurderingsmeldte studenter på TYS100, 11 oppmeldte på TYS111 og TYS114, 4 oppmeldt epå TSAK318 og 5 på TYS307. På kull 2015 er det 11 registrerte aktive studenter på bachelorprogrammet og 3 nye studenter på masterprogrammet.

b. Økonomisk situasjon ved instituttet og konsekvenser for blant annet videreutdanning i tysk og kutt i støtte til forskning og publisering.

Det ble kort orientert om den økonomiske situasjonen HF er i, med utgangspunkt i hva som ble diskutert på forrige instituttrådsmøte. Situasjonen for både tyskfaget og andre «småfag» som fransk er vanskelig på flere universiteter i Norge, og flere steder er master- og også bachelorprogrammene nedlagt eller truet av dette.

De økonomiske nedgangstidene på fakultetet og instituttet medfører blant annet at videreutdanningstilbudet en har hatt på tysk ikke vil tilbys i 2016. Haukås orienterte i forbindelse med dette punktet om søknaden som hun jobber med til UDIR om et nytt nettbasert videreutdanningstilbud til for lærere i ungdomsskolen. Det vil heller ikke bli gitt støtte fra instituttet til forskning og publisering, og en oppfordres derfor til å søke midler fra andre steder.

c. Felles juleavslutning for tyskfaget på Ad Fontes desember 2015

Hamann orienterte kort om planlagt juleavslutning på Ad Fontes. Endelig dato er ikke satt, men det er snakk om 3. desember. Arrangementet vil være for både ansatte og studenter.

2. Emneevaluering

I følge tidligere vedtatt plan skal følgende emner ha studentevaluering i 2015; 311, 315, 316, TSAK318, TSAK319, TYSDI101, TYSDI111 og DIDATYS1. Denne planen er imidlertid utdatert ettersom noen av emnene er nedlagt. Programstyret ble enige om at TSAK318, TYSDI101, TYSDI111 og DIDATYS1 skal ha studentevalueringer dette semester. Andre som ønsker å ha studentevalueringer i emnene som, kan selvsagt gjennomføre dette. Det er emneansvarlig sitt ansvar å sørge for at evalueringene blir gjennomført, men Polster kan kontaktes og bistå med teknisk hjelp dersom det er behov for det.

3. Emnepakkeseminar 23. oktober

Vedlegg 1

Emnepakkeseminalet finner sted på Scandic hotell. Andre fagmiljø ved HF, men også ved SV-fakultetet er invitert. Her vil Skorgen blant annet presentere en konkret ide til en

emnepakke. Stikkord er etterkrigsperspektiv, migrasjon, nasjonsbygging, innvandring og integrering. Læg Reid påpekte viktigheten av å vektlegge at kompetansen til faget er spisset, og har fokus på Tyskland. Det ble også poengtert at det bør følge ressurser til denne typen prosjekt.

Skorgen informerte også om signalene som har kommet når det gjelder gjenopprettelsen av tverrfaglige studieprogrammer.

4. Gjennomgang av rekrutteringstekstene til BAHF-TYS

Vedlegg 2

Studieprogramtekstene/rekrutteringstekstene til BAHF-TYS ble gjennomgått, og det ble foreslått endringer i introduksjonen. Skorgen og Læg Reid fikk fullmakt til å foreta endringer og sende disse til Polster som videreformidler de foreslåtte endringene til fakultetet. Polster foretar også mindre endringer på små formelle feil i teksten.

5. Studieplanendringer

Vedlegg 3, 4, 5, 6, 7, 8

Det ble diskutert flere studieplanendringer. Ettersom de foreslåtte endringene ikke var formulert i forkant av møtet ble det besluttet at foreslåtte endringer skrives inn i emnebeskrivelsene og sendes til Polster. Polster samler alt til et dokument som så sirkuleres til programstyret for endelig godkjenning.

Endringer som ble diskutert var blant annet:

- TYS112
  - Det ble opprinnelig foreslått å øke omfanget på øvingsoppgavene. Det ble foreslått å gå fra tre til to korte øvingsoppgaver, og å gjføre endringer i antall ord oppgaven skulle være på. Skorgen og Læg Reid diskuterer dette videre.
  - Foreslåtte endringer under «Vurderingsformer» når det kommer til muntlig eksamen. Det fungerer ikke alltid så bra at studentene skal ha en presentasjon som de har pugget på forhånd. Skorgen ser videre på dette.
  - Det skal legges til at studentene skal ha et bibliotekkurs i forbindelse med emnet. Det ble foreslått å legge til under «Undervisning og omfang»
- TYS112H
  - Endring i «obligatoriske arbeidskrav» hvor en går fra to øvingsoppgaver til en.
- TYS114/TYS124
  - Schloon og Sandnes meldte i forkant av møtet inn forslag til endringer i teksten under læringsutbytte. Skorgen og Læg Reid ser på dette og foreslår eventuelle endringer.
  - Det ble også bestemt at undervisningen i emnet skal økes fra to til tre dobbelttimer i tolv uker.
- TYS123
  - Endring i teksten under «Vurdering og omfang» Fra «Tre dobbeltimer forelesning + en dobbelttime gruppeundervisning» til «To dobbelttimer forelesning + en dobbelttime gruppeforelesning». Det ble også vedtatt å endre antall undervisningsuker fra ti til tolv.
- TYS202
  - Skorgen og Læg Reid skal diskutere om det skal gjøres endringer under «Undervisning og omfang» i emnet.
  - Under «Vurderingsformer» ønsker en å gå tilbake til skoleeksamen. Tillatte hjelpemiddel skal være enspråklig (tysk-tysk) ordbok.

- Hvorvidt en skal fortsette å ha to emneområder ble også diskutert, særlig med tanke på ressursene. Skorgen og Lægreid diskuterer dette videre.
- TYSDI101H
  - Overgang til en fire timers digital skoleeksamen slik at vurderingsformen samsvarer med TYSDI101.
- Studieplan MAHF-SPLA
  - Det bør komme frem allerede i studieplanen (ikke kun i emnebeskrivelsene) at deler av undervisningen på masterprogrammet vil kunne være nettbasert. Polster formulerer dette og legger det til under «Undervisning og omfang».
- TSAK318
  - Presisering av at hvorvidt semesteret starter med en helgesamling og blir nettbasert er avhengig av om både NTNU og UiB har studenter på emnet. Dette føres inn under «Undervisning og omfang». Polster følger opp dette.
- TSAK319
  - Presisering av at hvorvidt semesteret starter med en helgesamling og blir nettbasert er avhengig av om både NTNU og UiB har studenter på emnet. Dette føres inn under «Undervisning og omfang». Polster følger opp dette.
- TYS350
  - Det bør komme inn et punkt her om at masteroppgaven også kan skrives innenfor fagområdet didaktikk. Haukås følger opp dette.

Endringer skal vedtas i UUI i midten av januar, og blir gjeldende fra og med høsten 2016.

6. Eventuelt

Det ble ikke meldt inn noe under eventuelt.

Emnerapport for TYS111

Grunnemne i tysk språk I

Vår 2015

Studienivå: Bachelor

Undervisere: Veronika Hamann (emneansvarlig), Andine Frick

Undervisningsspråk: Tysk

Mål og innhald

Emnet omfattar eit basiskurs i tysk grammatikk og lydlære (fonetikk/fonologi), og oppøving av skriftleg og munnleg meistring av språket. Ved språktreninga blir det teke utgangspunkt i munnlege og skriftlege teksttypar av ulike slag, og det blir arbeidd både med bundne (omsetjing, utfyllingsoppgåver, feilrettingsoppgåver m.m.) og friare øvingar (resyme, essay, argumentasjon, intervju, reportasje m.m.).

Læringsutbyte/resultat

Kurset tek sikte på å betra forskjellige kunnskapar, dugleiker og studentens grunnkompetanse. Gjennom emnet skal studentane utvikla sine kunnskapar i tysk grammatikk og lydlære, og derunder kjennskap til viktige ulikskapar mellom tysk og norsk, og utvikla grunnleggjande kunnskap om sentrale utviklingstrekk i tysk fonetikk/fonologi og om tysk grammatisk og fonetisk/fonologisk fagterminologi. I tillegg skal studentane utvikla grunnleggjande kunnskap om skriftleg og munnleg kommunikasjon på tysk. Dugleikar som studentane har skaffa seg i TYS111 er eit godt uttrykk på både munnleg og skriftleg tysk, og at studentane kan bruke grunnleggjande tysk fagterminologi til å analysere tekstar og munnlege uttrykk og kan bruke enkle syntaktiske analyseverktøy og enkel fonetisk transkripsjon.

Den grunnkompetanse studentane har skaffa seg er eit godt grunnlag for å utvida eigen praktisk og teoretisk kompetanse i tysk språk og at studentane er i god stand til å halde fram tyskstudiet på 100-nivå.

Pensum

Lydlære:

Høyem, Sturla & Zickfeldt, Aug. Wilhelm (2001). *Deutsche Lautlehre*. Utgave 2. Trondheim: Tapir.

Kessel & Reimann (2012). *Basiswissen Deutsche Gegenwartssprache*. Kap. VII: Phonologie und Phonetik. Tübingen/Basel: Francke, S. 179-191.

Øvingsmateriale som blir delt ut i løpet av semesteret.

Grammatikk:

Håvard Reiten (2003): *Tysk grammatikk* (3. Ausgabe oder andere). Aschehoug. Oslo. Kap. 1, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 14.2.

Øvingsmateriale som blir delt ut i løpet av semesteret.

Skriftleg og Munnleg praktisk tysk:

Øvingsmateriale og tekstar som blir delt ut i løpet av semesteret.

Undervisning

Undervisninga i Bergen omfatta 10 timar i 10 veker, til saman 100 timar. Av desse timane var 4 timar (40) via til grammatikk, 2 timar (20) til lydlære, 2 timar (20) til munnleg praktisk, og 2 timar (20) til skriftleg praktisk tysk. I tillegg fekk studentane tilbod om å ha 2 ekstra timar i løpet av fem veker for ekstra øvingar.

I tillegg til undervisninga i Bergen er det 6 veker undervisning i Kiel.

I løpet av semesteret blei heile pensumet gjennomgått grundig, men opplegget inkluderte òg førebuing og sjølvstendige øvingsoppgåver.

Studentevaluering

Studentevalueringane på Mi side ble utfylt våren 2015 av 12 av 19 som tok TYS111. Studentane er ganske fornøgde med emnet og dei fleste er ganske fornøgde med forelesningane. Alt i alt ble læringsutbyttet frå forelesningane og pensumslitteraturen vurdert som nokså stort av dei fleste. Tekstpensumet er generelt vurdert som passende for emnet og mange meinte at utbyttet av å jobbe med dei obligatoriske oppgåvene er stort. Noen meinte at omfanget av praktisk informasjon er det som mangler i kurset.

I tillegg fikk emneansvarlig inntrykk av at Kiel-opphaldet er vurdert som eit godt høve til å utvikle eigen grunnleggjande dugleik i skriftleg og munnleg kommunikasjon på tysk.

Samlet evaluering fra emneansvarlig med forslag til endringer

Omfang av forelesningar i Bergen i tillegg til Kiel-oppholdet er nokså stort, men det har vist seg å vere veldig nyttig blant annet med hensyn til øvings- og utviklingsmuligheter i praktisk tysk. Vårsemesteret var tungt for 100-nivåstudentene, men de lærte mye.

For å auke læringsutbyttet kan samanhengen mellom undervisninga i Bergen og Kiel framleis gjerast betre, til dømes ved at informasjon om innhald blir gitt tidlegare frå forelesar i Bergen til Kiel, og ved at studentane får betre informasjon om dette. Informasjonen om i kva grado undervisninga i Kiel er eksamensrelevant og skal sjåast på som førebuing til eksamen i Bergen kan også gjerast betre.

Vurderingsformer

Vurderingsforma er tredelt og er samansett av:

1. Ei skriftleg prøve på seks timar som er samansett av to tredelar grammatiske spørsmål og ein tredel oppgåver som eksaminerer skriftlig bruk av tysk språk.
2. Ei munnleg prøve (om lag 15 minutt) som inneheld spørsmål om pensum i lydlære.
3. Ei munnleg prøve (om lag 15 minutt) som inneheld oppgåver til språklege aktivitetar som blei øvd i øvingsgruppe.

Det vert gitt éin samla karakter. Alle tre eksamensdelane må vere greidde i same semester.

Eksamenresultat

18 kandidatar kvalifiserte seg til å ta skriftleg eksamen.

1 tok ikkje eksamenen, men tok og besto repetisjonseksamen seinare.

2 klarte ikkje å bestå på første forsøk, men besto repetisjonseksamen.

Veronika Hamann

Emneansvarlig TYS111 vår 2015

Emnerapport for TYS112 – Tyskspråkleg kultur –våren 2015

Nivå: Bachelor

Læringsutbytte/resultat:

Etter fullført emne skal studentane

- kunne forstå kulturhistoriske fagtekstar og ulike estetiske uttrykk og kunne arbeide sjølvstendig med desse
- kunne arbeide sjølvstendig med ulike media for å tileigne seg forståing av den kulturelle utviklinga i Tyskland
- ha grunnleggjande kunnskap om utvalde tema innan tyskspråkleg kultur i perioden frå opplysningstida (1760) fram til i dag
- ha kunnskap om den tyske nasjonsbyggingsprosessen og statsdanninga og særtrekk ved ulike kulturhistoriske periodar
- ha tileigna seg grunnleggjande kunnskapar om bakgrunnen for det moderne tyske samfunnet og den kulturelle utviklinga i Tyskland

Vurderingsformer:

- Vurdering skjer på grunnlag av ein sju dagars heimeksamen (1500 ord) og ein munnleg eksamen
- Den munnlege eksamenen er sett saman av ein presentasjon (15 min.) og ein samtale rundt eit pensumrelatert emne (15 min.).

Pensum:

-Studentane les eit fellespensum som til saman skal gi ei innføring i den politisk-sosiale og den eststisk-intellektuelle historia til dei tyskspråklege landa.

Våren 2015 var det:

-Gössmann, Wilhelm: *Deutsche Kulturgeschichte im Grundriss*, Düsseldorf: Grupello Verlag 2006, S. 87-200 og

Die Erfindung der Deutschen, Wiegrefe, Klaus Dietmar Pieper [red.], Hamburg: Deutsche Verlags-Anstalt 2007.

Studenttal: 21

Undervisning

Undervisninga omfattar tre dobbelttimar i veka, der den først dobbelttimen er førelsing og seminar om den politisk-sosiale historien i ein epoke, medan den andre dobbelttimen vanlegvis er førelesing og seminar om den estetisk-intellektuelle historien innanfor same epoke. Det var tre ulike førelesarar som delte på undervisninga dette semesteret. I den tredje dobbelttimen vert det lagt opp til at studentane sjølve bidreg med korte innlegg der dei presenterer sentrale hendingar eller estetiske uttrykk frå den aktuelle epoken. Opplegget med studentpresentasjonar fungerte svært godt, noko som også kjem til uttrykk i studentane sine egne evalueringar.

Studentevaluering

Etter initiativ frå tidlegare representant for studentutvalget vart det utført ei studentevaluering av emnet i oktober 2015. Evalueringa skjedde såleis fem månader etter at studentane hadde avlagt eksamen i emnet. Det gjekk ikkje klårt fram om evalueringa også tok omsyn til den undervisninga som vart gitt til studentane under opphaldet med Det norsk-tyske studiesenteret i Kiel. Mellom dei som svarte gav 17% uttrykk for å vere svært nøgde med undervisning og innhald i emnet, 33% var ganske nøgde, 25% korkje eller, medan 25% var ganske misnøgde eller svært misnøgde. Det er såleis vanskeleg å peike på nokon klar tendens i evalueringa. Men fleire av studentene peika på at pensum ikkje hadde vore optimalt, og dette punktet har vi difor valt å følge opp.

Samla evaluering frå emneansvarleg med forslag til endringar

Som følge av eit generasjonsskifte i undervisningsstaben og at mange av dei fast tilsette vare ute i forskningspermisjon vart emnet gjennomført under krevjande arbeidsforhold med nye førelesarar og utprøving av til dels nytt pensum og undervisningsopplegg. Utsiftinga av pensum skuldast til dels at dei gamle historieverka var gått ut av produksjon. Som det framgår av studentevalueringane, greidde vi ikkje å finne noko fullgod erstatning for desse. Dette opplevde også vi som underviste i emnet, og den eine pensumboken (*Die Erfindung der Deutschen*) er allereie skifta ut med ei meir oversiktleg historisk innføringsbok (*Wege in der Geschichte Deutschlands*). Men heller ikkje den andre av dei gamle pensumbøkene, Gössmanns *Deutsche Kulturgeschichte*, kan

seiast å vere noko fullgod løysing og bør på sikt byttast ut. Ein vil også sjå til at det vert gitt meir oversiktleig informasjon ved semesterstart om korleis emnet er lagt opp, ulike frister og om eksamen og innleveringar.

Emnekode	TYS100H
Emnenamn	Grunnkurs i tysk for lærarstudentar
Engelsk emnenamn	Basic Course in German for teacher students
Studiepoeng	5
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk og norsk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for lærarstudentar som har fått opptak gjennom samarbeidsavtale med Høgskulane i UH-nett Vest.
Mål og innhald	Emnet skal gje ei grunnleggjande innføring i moderne tysk språk, litteratur og kultur.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Kunnskap: Studentane</p> <p>☑☑har grunnleggjande kunnskap om hovudlinjene i moderne tysk grammatikk</p> <p>☑☑har grunnleggjande kunnskap om moderne tysk kultur og samfunnsliv</p> <p>☑☑har grunnleggjande kunnskap om fagterminologi og omgrep i tysk grammatikk og litteraturvitskap</p> <p>Dugleik: Studenten</p> <p>☑☑kan lese og skrive enkle tekstar og føre enkle samtalar på tysk</p> <p>☑☑kan bruke fagterminologi og omgrep frå tysk grammatikk og litteraturvitskap til å utføre enkle tekstanalyser</p> <p>Grunnkompetanse: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har eit godt grunnlag for å utvida eigen praktisk og teoretisk kompetanse i tysk språk
Tilrådde førekunnskapar	Tilsvarande tysk nivå I eller II frå vidaregåande skule
Krav til førekunnskapar	Ingen formelle krav, men det er tilrådd med førekunnskapar tilsvarande tysk nivå I eller II frå vidaregåande skule.
Fagleg overlapp	TYS100 (100%)
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<p>Kurset går over heile haustsemestret (12 veker) med minimum 2 timar undervisning i veka. Undervisningsforma er førelesingar og arbeidsseminar med varierte språkpraktiske øvingar og samtalar med utgangspunkt i eit utval enkle litterære tekstar og tekstar om kultur- og samfunnsliv i dei tyskspråklege områda.</p> <p>☑ Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før</p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.
Obligatoriske arbeidskrav	Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga. Studentane må skrive og få godkjent ei skriftleg øvingsoppgåve og halde ein munnleg presentasjon (à 5 min.) for å kunne ta eksamen i emnet. Studentane vel tema for presentasjonen i samråd med faglærar.
Vurderingsformer	Kurset blir avslutta med ein skriftleg eksamen på to timar (med einspråkleg ordbok) og ein munnleg eksamen i form av ein samtale (10 min.) med utgangspunkt i eit førebudd tema. Ved fastsetjing av karakteren tel dei to eksamensdelane likt. Begge delane må vere greidde i same semesteret. Den skriftlege eksamenen kan bli digital.
Karakterskala	Ved sensur av emnet blir karakterskalaen A-F nytta, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Det blir nytta innførnde læreverv i tysk språk, litteratur og kultur og dessutan undervisningsmateriell som blir utdelt i samband med undervisninga.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitets-sikringssystem.
Kontaktinformasjon	studierettleiar@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Emnekode	TYS111H
Emnenamn	Grunnemne i tysk språk I for lærarstudentar
Engelsk emnenamn	German language I for teacher students
Studiepoeng	10
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for lærarstudentar som har fått opptak gjennom samarbeidsavtale med Høgskulane i UH-nett Vest.
Mål og innhald	Emnet omfattar eit basiskurs i tysk grammatikk og lydlære (fonetikk/fonologi), og oppøving av munnleg meistring av språket. Ved språktreninga blir det teke utgangspunkt i teksttypar av ulike slag, og det blir arbeidd både med bundne og friare øvingar.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har gode basiskunnskapar i tysk grammatikk og lydlære, derunder kjennskap til viktige ulikskapar mellom tysk og norsk • har grunnleggjande kunnskap om sentrale utviklingstrekk i tysk fonetikk/fonologi • har grunnleggjande kunnskap om tysk grammatisk og fonetisk/fonologisk fagterminologi (herunder òg • grunnleggjande kjennskap til fonetisk transkripsjon ved hjelp av IPA-teikn) • har grunnleggjande kunnskap om skriftleg og munnleg kommunikasjon på tysk <p>Dugleik:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan uttrykkje seg godt på tysk både munnleg og skriftleg • kan bruke grunnleggjande tysk fagterminologi til å analysere tekstar og munnlege uttrykk • kan bruke enkle syntaktiske analyseverky og enkel fonetisk transkripsjon <p>Grunnkompetanse:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har eit godt grunnlag for å utvida eigen praktisk og teoretisk kompetanse i tysk språk
Tilrådde forkunnskapar	Det blir tilrådd at studentane har kunnskapar og dugleik i tysk som svarer til nivå II frå vidaregåande skule eller tilsvarande.
Krav til forkunnskapar	På grunn av emnet sitt fokus på kontrastive aspekt føreset ein kjennskap til norsk språk.
Fagleg overlapp	TYS111 (100%), TYS111-F (100%)
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisningstilbodet omfattar forelesningar/seminar og gruppeundervisning som føreset aktiv deltaking frå studentane. NB! Undervisninga i delar av TYS111 er lagt til Universitetet i Kiel.

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	<ul style="list-style-type: none"> • Om lag 3 dobbeltimar i Bergen + undervisning i Kiel • 10 veker i Bergen + 6 veker i Kiel <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga i Bergen.</p> <p>I løpet av semesteret skal det skrivast to øvingsoppgåver i grammatikk. I tillegg må kvar student i samband med undervisninga i munnleg praktisk tysk halde to presentasjonar på ca. 10 min.</p> <p>Alle arbeidskrava må vere godkjende av faglærar i same semester før ein kan gå opp til skriftleg eksamen i emnet.</p>
Vurderingsformer	<p>Vurdering skjer på grunnlag av to eksamensdelar:</p> <p>Eksamensdel 1 er ein 3 timars skriftleg skuleeksamen (med einspråkleg tysk-tysk ordbok) grammatikk som blir arrangert etter Kiel-opphaldet.</p> <p>Eksamensdel 2 er ein munnleg eksamen i lydlære og praktisk tysk (ca. 15 min.) som blir arrangert etter den skriftlege skuleeksamenen.</p> <p>Den skriftlege eksamenen kan bli digital.</p> <p>Begge eksamensdelane må vere greidd i same semesteret.</p> <p>Det blir gitt éin samla karakter. Ved fastsetjinga av denne karakteren tel eksamensdel 1 to tredelar og del 2 ein tredel.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar sentrale element i tysk grammatikk og lydlære (jf. Læringsutbyte/resultat), og dessutan lærestoff knytta til praktisk språkbruk.
Undervisningsstad	Bergen og Kiel
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Emnekode	TYS112H
Emnenamn	Tyskspråkleg kultur for lærarstudentar
Engelsk emnenamn	German culture for teacher students
Studiepoeng	10
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for lærarstudentar som har fått opptak gjennom samarbeidsavtale med Høgskulane i UH-nett Vest.
Mål og innhald	Emnet tematiserer ulike aspekt ved tyskspråkleg kultur frå opplysningstida (1760) fram til i dag med utgangspunkt i ulike tekstar og kulturelle uttrykksformer, blant dei skjønnlitterære tekstar, ulike typar sakprosa, film, musikk og biletkunst.
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap:</p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> skal tileigne seg grunnleggjande kunnskapar om bakgrunnen for det moderne tyske samfunnet og den kulturelle utviklinga i Tyskland. har kunnskap om den tyske nasjonsbyggingsprosessen og statsdanninga og særtrekk ved ulike kulturhistoriske periodar <p>Dugleik:</p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> skal forstå kulturhistoriske fagtekstar og ulike estetiske uttrykk og kunne arbeide sjølvstendig med desse skal kunne arbeide sjølvstendig med ulike media for å tileigne seg forståing av den kulturelle utviklinga i Tyskland <p>Grunnkompetanse:</p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> har grunnleggjande kunnskap om utvalde tema innan tyskspråkleg kultur i perioden frå opplysningstida (1760) fram til i dag, har eit reflektert forhold til stoffet kan analysere ulike kulturelle uttrykk og setje dei inn i historisk og samfunnsmessig samanheng
Tilrådde forkunnskapar	Det blir tilrådd at studentane har kunnskapar og dugleik i tysk som svarer til nivå II frå vidaregåande skule eller tilsvarande.
Krav til forkunnskapar	Ingen
Fagleg overlapp	TYS112 (100%), TYS112-F (100%)
Undervisning og omfang	<ul style="list-style-type: none"> Undervisningstilbodet omfattar forelesningar/seminar og gruppeundervisning som føreset aktiv deltaking frå studentane. NB! Undervisninga i delar av TYS112 er lagt til Universitetet i Kiel. Om lag 2 dobbeltimar i Bergen + undervisning i Kiel 10 veker i Bergen + 6 veker i Kiel <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall</p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga i Bergen.</p> <p>I løpet av semesteret skal det skrivast ~~to~~ ei korte (ca. 300 ord) øvingsoppgåve~~r~~ og haldast minst ein kort munnleg presentasjon.</p>
Vurderingsformer	<p>Vurdering skjer på grunnlag av ein sju dagars heimeeksamen og ein munnleg eksamen (ca. 15 min.).</p> <p>Omfanget på heimeeksamen skal vere på ca. 1000 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste.</p> <p>Den munnlege eksamenen er sett saman av ein presentasjon (10 minutt) og ein samtale rundt eit pensumrelatert emne (10 minutt).</p> <p>Begge eksamensdelane må vere greidd i same semesteret.</p> <p>Det blir gitt éin samla karakter. Ved fastsetjinga av denne karakteren tel heimeeksamen 60%, den munnlege eksamenen 40%.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar ulike tekstar og kulturelle uttrykksformer, blant dei skjønnlitterære tekstar, ulike typar sakprosa, film, musikk og biletkunst.
Undervisningsstad	Bergen og Kiel
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Emnekode	TYSDI101H
Emnenamn	Fagdidaktikk I i årsstudium i tysk
Name of course unit	Didactics in one-year programme in German
Studiepoeng	5
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk og norsk.
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle lærarstudentar som har fått opptak gjennom samarbeidsavtale med Høgskulane i UH-nett Vest.
Fagleg overlapp	TYSDI101 (100%)
Mål og innhald	Emnet har som målsetjing å gje studentane ei grunnleggjande innføring i fagfeltet tyskdidaktikk innan desse tre hovudområda: - Tyskfaget si legitimering og eigenart - Språklæring - Språk, tekst og kommunikasjon
Læringsutbyte/resultat • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse	Studentane skal : - ha innsikt i sentrale styringsdokument for skolefaget - ha kunnskap om tyskfaget si utvikling - ha kjennskap til teoriar om språk og kommunikasjon ha kjennskap til sentrale språklæringsteoriar
Tilrådde forkunnskapar	Nivå I eller nivå II frå videregående skole.
Krav til forkunnskapar	Ingen
Undervisning og omfang • Type • Timar pr veke • Veke	Førelesingar, seminar og rettleiing. 2 timar per veke i 8 veker Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart, og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.
Obligatoriske arbeidskrav	For å få gå opp til eksamen må studentane ha lagt fram eit sjølvstendig munnleg (om lag 20 minutt) eller skriftleg arbeid (om lag 1000 ord) der dei analyserer eit språkfagleg spørsmål i lys av fagdidaktisk teori. I tillegg må studentane ha gjennomført fem dagar skoleerfaring med for- og etterarbeid (om lag 6 timar).
Vurderingsformer	~~Eksamensforma er heimeeksamen (7 dagar) med oppgitt emne, ca 2500 ord. Oppgåva skal skrivast på tysk eller norsk. Retningslinjer for oppgåva vert gitt i studiet.~~ ~~Eksamensforma er ein 4 timar digital skoleeksamen, alternativt ein 4 timar vanleg skoleeksamen. Nærare informasjon blir gitt i studiet. Eksamen skal skrivast på tysk og norsk.~~ ~~Eksamensforma er heimeeksamen (7 dagar) med oppgjeve emne, ca. 2500 ord. Retningslinjer for oppgåva vert gitt i studiet. Halvparten av oppgåva skal skrivast på norsk og den andre halvparten på tysk.~~
Karakterskala	Ved sensur av emnet nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum utgjer om lag 275 sider av normal vanskegrad. Informasjon

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	om pensum får ein ved semesterstart.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikrings-system.
Kontaktinformasjon	studierettleiar@if.uib.no

Emnekode	TYSDI201H
Emnenamn	Fagdidaktikk II i årsstudium i tysk
Name of course unit	Didactics in one-year programme in German
Studiepoeng	5
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk og norsk.
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle lærarstudentar som har fått opptak gjennom samarbeidsavtale med Høgskulane i UH-nett Vest.
Mål og innhald	Emnet har som mål å gi studentane ei vidare innføring i fagfeltet tysk fagdidaktikk innanfor to hovudområde: <ul style="list-style-type: none"> • Språk, tekst og kultur: kompetanse og danning • Tilrettelegging for læring
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	Etter fullført emne skal kandidaten <ul style="list-style-type: none"> - ha innsikt i tysk som dannelsings- og dugleiksfag - ha kunnskap om sentrale fagdidaktiske omgrep - kunne bruke dei tileigna omgrepa i analyse av læringsprosessar i franskfaget - kunne uttrykkje seg munnleg og skriftleg på tysk innan fagfeltet
Tilrådde forkunnskapar	30 studiepoeng i årsstudium i tysk inkludert 5 studiepoeng tysk fagdidaktikk I.
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	~~Forelesing: 2 timar per veke i 6 veker~~ ~~Seminar: 2 timar per veke i 2 veker~~ ~~Forelesingar, seminar og rettleiing-~~ ~~2 timar per veke i 8 veker~~ ▲ Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.
Obligatoriske arbeidskrav	For å kunne gå opp til eksamen må studentane seinast fire veker før eksamen få godkjent eit munnleg innlegg knytt til pensum og praksis. Studentane utarbeider innlegget i samråd med faglærer. I tillegg må studentane ha gjennomført ti dagar skoleerfaring med for- og etterarbeid. Praksisperioden blir gjennomført i samråd med emneansvarleg og rettleiar i skolen.
Vurderingsformer	<u>Vurderinga skjer på grunnlag av ei vurderingsmappe med to tekstar på til saman om lag 2500 ord, ikkje medrekna innhaldsliste, litteratur og vedlegg. Tekstane skal skrivast på tysk.</u> <u>Dei to tekstane i vurderingsmappa tel båe 50% av samla karakter.</u> <u>Nærare retningslinjer for oppgåvene vert gitt i studiet. Vurderinga skjer på grunnlag av ei rettleia vurderingsmappe med to tekstar på til saman om lag 2500 ord, ikkje medrekna innhaldsliste, litteratur og vedlegg.</u>

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	~~Ein tekst skal skrivast på norsk, den andre på tysk.~~ Dei to tekstane i vurderingsmappa tel båd 50% av samla karakter. Nærare retningsliner for oppgåvene vert gitt i studiet.
Karakterskala	Ved sensur av emnet nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum utgjer om lag 350 sider av normal vanskegrad. Institutt for framandspråk gir forslag om spesifisert pensumliste i emnet.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikrings-system.
Kontaktinformasjon	studierettleiar@if.uib.no

Studieplan for Bachelorprogram i tysk
Bachelorprogram i tysk
Bachelor's Programme in German

Godkjenning:

Studieplanen er godkjend av:

Universitetsstyret: .....(dd.mm.år)

Programstyret: .....(dd.mm.år)

Humanistisk fakultet: .....(dd.mm.år)

Studieplanen vart justert: 30.11.15 (redaksjonelle endringer foretatt høsten 2015, gjeldende fom våren 2016)

Evaluering:

Studieprogrammet vart sist evaluert:

Neste planlagde evaluering:

Studieplan for Bachelorprogrammet i tysk

Krav til studieplanar for studieprogram går fram av:

- §7-2 i *Forskrift for tilsyn med utdanningskvalitet i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*, NOKUT 2013 (FOR 2013-02-28 nr 237) <http://link.uib.no/?21Vcl>
- Kapittel 3 i *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen*, (Studieforskrifta), UiB, 2012, <http://link.uib.no/?1cqcv>

Kategori	Tekst
Namn på studieprogrammet, nynorsk	Bachelorprogram i tysk
Navn på studieprogrammet, bokmål	Bachelorprogram i tysk
Name of the programme of study, English	Bachelor's programme in German
Namn på grad Name of qualification	Bachelor i tysk
Omfang og studiepoeng ECTS credits	Bachelorprogrammet i tysk har eit omfang på 180 studiepoeng og er normert til 3 år.
Fulltid/deltid Full-time/part-time	Fulltid
Undervisningsspråk Language of instruction	Undervisningsspråket på tyskemna er tysk og norsk. For alle andre fagemne, sjå den einskilde emneplanen.
Studiestart - semester Semester	Haut
Mål og innhald Objectives and content	Tyskstudiet skal øve studentane i praktisk språkdugleik (skriftleg og munnleg) og gi dei innsikt i tysk språk og dei tyskspråklege landa sin litteratur, kultur og samfunnstilhøve. Emna på 200-nivå skil seg frå emna på 100-nivå primært ved at dei skal gi fordjuping i utvalte emne.
Læringsutbyte Required learning outcomes	Kunnskap: Studenten <ul style="list-style-type: none"> • har gode kunnskarar i tysk grammatikk og lydlære, derunder kjennskap til viktige kontrastive aspekt tysk-norsk • har kunnskap om hovudtrekk i utviklinga av den tyskspråklege litteraturen etter ca. 1750 • har grunnleggjande kunnskap om utvalte tema innan tyskspråkleg kultur i perioden frå opplysningstida fram til i dag Dugleik: Studenten

	<ul style="list-style-type: none"> • har opparbeidd grunnleggjande dugleik i språkleg, kulturell og litterær analyse gjennom varierte skriftlege og munnlege øvingsoppgåver • har god evne til å uttrykkje seg på tysk både munnleg og skriftleg og • har god innsikt i språktilhøve og språkleg variasjon i dei tyskspråklege landa <p>Grunnkompetanse: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har utvikla ei reflektert og sjølvstendig haldning til lærestoffet gjennom analysar av ulike språklege, litterære og kulturelle uttrykk i historisk og samfunnsmessig samanheng • kan nytte sin fagkombinasjon i spesialisering og frie studiepoeng i vidare utdanning eller yrkesplanar
Opptakskrav Admission requirements	Generell studiekompetanse eller realkompetanse.
Tilrådde forkunnskapar Recommended previous knowledge	Ein rår til at studentane i tillegg til generell studiekompetanse har forkunnskapar i tysk som svarar til nivå II frå vidaregåande skole.
Innføringsemne Introductory courses	<p>Bachelorprogrammet i tysk inneheld 20 studiepoeng med innføringsemne og er sett saman av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Examen philosophicum • Tekst og kultur <p>eller Språk og kommunikasjon</p> <p>I tillegg til dei 20 studiepoenga med innføringsemne, rår ein studentane til å velje TYS100 Introduksjon til tyskstudiet det første semesteret.</p> <p>Bachelorgraden kan ikkje innehalde meir enn 30 studiepoeng innføringsemne.</p>
Obligatoriske emne Compulsory units	Bachelorprogrammet i tysk er 3-årig (180 studiepoeng). Programmet inneheld inntil 20 studiepoeng med innføringsemne (ex.phil. og ex.fac.), og 90 studiepoeng med spesialisering i tysk. Dei siste 70 studiepoenga er frie.
Spesialisering Specialisation	<p>På 200-nivå må eitt av emna TYS251, TYS252 eller TRANSHF inngå i spesialiseringa. Dette for å tilfredsstillе gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jf. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p> <p>Spesialiseringa i tysk omfattar emna: TYS111, TYS112, TYS113, TYS114, eit av emna TYS201 eller TYS251 og eit av emna TYS202 eller TYS252. TRANSHF kan erstatte TYS201 eller TYS251.</p>

	For å oppnå spesialisering i tysk på bachelornivå, kan førehandsgodkjente heiltidsstudium i utlandet kome i staden for obligatoriske spesialiseringsemne i tysk.
Tilrådde valemne Recommended electives	Bachelorprogrammet i tysk har rom for 70 frie studiepoeng, inkludert TYS100 Introduksjon til tyskstudiet. Studenten kan her velje emne innanfor skulefag, språkfag, historie- og kulturfag, estetiske fag eller andre fag som er relevante for studenten si vidare utdanning eller yrkesplanar.
Rekkjefølgje for emne i studiet Sequential requirements, courses	Døme på rekkjefølgje for emne i studiet: 1. semester (haust): Førstesemesterstudiet ex.phil. og ex.fac. (20 stp) TYS100 Introduksjon til tyskstudiet (10 stp) 2. semester (vår): TYS111 Grunnemne i tysk språk I (15 stp) TYS112 Tyskspråkleg kultur (15 stp) Undervisninga i delar av TYS111 og TYS112 er lagt til Universitetet i Kiel. 3. semester (haust): TYS113 Grunnemne i tysk språk II (15 stp) TYS114 Tyskspråkleg litteratur (15 stp) 4. semester (vår): TYS201 Fordjuping i tysk språk (15 stp) eller TYS251 Fordjuping i tysk språk med semesteroppgåve (15 stp) TYS202 Fordjuping i tyskspråkleg litteratur (15 stp) eller TYS252 Fordjuping i tyskspråkleg litteratur med semesteroppgåve (15 stp) 5. semester (haust): Frie studiepoeng eller delstudium i utlandet (30 stp) 6. semester (vår): Frie studiepoeng eller delstudium i utlandet (30 stp) Studentar kan sjølv velje om dei vil følgje det tilrådde løpet eller om dei vil byte om på rekkjefølgja av spesialisering og frie studiepoeng. Ein må då vere merksam på at tyskemna har faste undervisningssemester. Det er tilrådd at ein fullfører 100-nivå i tysk før ein tar fatt på 200-nivå.
Delstudium i utlandet Study period abroad	Du kan ta delar av bachelorutdanninga di som utvekslingsstudent i eit anna land. Du kan velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringa i programmet, eller for å ta frie studiepoeng i graden. Studentar som ønskjer å dra på utveksling

	<p>som del av spesialiseringa, blir tilrådde å gjere dette på 200-nivå.</p> <p>Emna må førehandsgodkjennast av UiB.</p>
Undervisningsmetodar Teaching methods	<p>Programmet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes forelesingar, seminar, gruppeundervisning og individuell rettleiing.</p> <p>Sjå emneplanen for det einskilte emnet.</p>
Vurderingsformer Assessment methods	<p>Gjennom programmet blir studentane prøvde på ulike måtar, til dømes ved skoleeksamen, semesteroppgåve og munnleg prøve.</p> <p>Sjå emneplanen for det einskilte emnet.</p>
Litteraturliste Reading list	<p>Litteraturliste finn du på Mi side.</p> <p>Lista vil vere klar innan 01.06 / 01.12 for det komande semesteret.</p>
Karakterskala Grading scale	<p>Ved sensur av emna i programmet kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) A-F, der F er stryk 2) Greidd/ikkje greidd <p>Sjå emneplanen for det einskilte emnet.</p>
Vitnemål og vitnemålstillegg Diploma and Diploma Supplement	<p>Vitnemål blir skrive ut etter at graden er fullført.</p>
Grunnlag for vidare studium Access to further studies	<p>Bachelorprogrammet i tysk kvalifiserer for opptak til masterprogrammet i tysk.</p>
Relevans for arbeidsliv Employability	<p>Tyskstudiet kvalifiserer for undervisning innanfor skoleverket og for anna arbeid både i offentleg og privat sektor der kunnskap om språk, litteratur og kultur er viktig, til dømes informasjonsarbeid, media, reiseliv, omsetjing og eksportretta verksemd.</p>
Evaluering Evaluation	<p>Bachelorprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no</p>
Skikkaheit og autorisasjon Suitability and authorisation	<p>Ikkje relevant</p>
Programansvarleg Programme committe	<p>Programstyret har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet</p>
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	<p>Det humanistisk fakultet v/ Institutt for framandspråk har det administrative ansvaret for studieprogrammet.</p>
Kontaktinformasjon Contact information	<p>Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: Studierettleiar@if.uib.no</p>

VITNEMÅLSTEKSTAR:

STUDIETS MÅLSETTING (bokmål)

Bachelorprogrammet i tysk består av emner i tysk språk, tyskspråklig litteratur og tyskspråklig kultur. Programmet gir kandidaten gode kunnskaper i tysk grammatikk, lydlære og ordforråd, kjennskap til viktige kontrastive aspekter tysk-norsk og til språklig variasjon i tysk, god evne til å uttrykke seg på tysk både muntlig og skriftlig, og oversikt over de tyskspråklige landenes litteratur, kultur og samfunnsforhold. I tillegg inneholder bachelorprogrammet i tysk et førstesemesterstudium og dessuten ett års studium av kompletterende fag.

Formatert: Norsk (bokmål)

STUDIETS MÅLSETJING (nynorsk)

Bachelorprogrammet i tysk består av emne i tysk språk, tyskspråkleg litteratur og tyskspråkleg kultur. Programmet gir kandidaten gode kunnskapar i tysk grammatikk, lydlære og ordforråd, kjennskap til viktige kontrastive aspekt tysk-norsk og til språkleg variasjon i tysk, god evne til å uttrykkje seg på tysk både munnleg og skriftleg, og oversikt over litteratur, kultur og samfunnsforhold i dei tyskspråklege landa. I tillegg inneheld bachelorprogrammet i tysk eit førstesemesterstudium og dessutan eitt års studium av kompletterande fag.

EMNEOMTALAR
100-nivå

Emnekode	TYS100
Emnenamn	Introduksjon til tyskstudiet
Engelsk emnenamn	Introduction to German Studies
Studiepoeng	10
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk og norsk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med studierett ved UiB.
Mål og innhald	Emnet skal gje ei grunnleggjande innføring i moderne tysk språk, litteratur og kultur, og skal danne eit godt grunnlag for vidare studium i tysk, men kan også komme til nytte i andre studium og yrke.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Kunnskap: Studentane</p> <ul style="list-style-type: none"> • har grunnleggjande kunnskap om hovudlinene i moderne tysk grammatikk • har grunnleggjande kunnskap om moderne tysk kultur og samfunnsliv • har grunnleggjande kunnskap om fagterminologi og omgrep i tysk grammatikk og litteraturvitskap <p>Dugleik: Studentane</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan lese og skrive enkle tekstar og føre enkle samtalar på tysk • kan bruke fagterminologi og omgrep frå tysk grammatikk og litteraturvitskap til å utføre enkle tekstanalyser <p>Grunnkompetanse: Studentane</p> <ul style="list-style-type: none"> • er førebudd på å ta til på 100-nivået av tyskstudiet
Tilrådde førekunnskapar	Tilsvarande tysk nivå I eller II frå vidaregåande skule
Krav til førekunnskapar	Ingen formelle krav, men det er tilrådd med førekunnskapar tilsvarande tysk nivå I eller II frå vidaregåande skule.
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> • Type 	Emnet går over heile haustsemestret (12 veker) med minimum 4 timar undervisning i veka. Undervisningsforma er førelesingar og arbeidsseminar med varierte språklege/språkpraktiske øvingar og

<ul style="list-style-type: none"> • Timar pr veke • Veker 	<p>samtalar med utgangspunkt i øvingsoppgåver og enkle litterære tekstar og tekstar om kultur- og samfunnsliv i dei tyskspråklege områda.</p> <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga, dvs. 9 av 12 førelesingar for kvar disiplin.</p> <p>Ein må skrive og få godkjent seks korte skriftlege øvingsoppgåver og halde ein munnleg presentasjon (à 5 min.) for å kunne ta eksamen i emnet. Studentane vel tema for presentasjonen i samråd med faglærar.</p>
Vurderingsformer	<p>Emnet blir avslutta med ein skriftleg eksamen på tre timar (med einspråkleg ordbok) og en munnleg eksamen i form av ein samtale (15 min.) med utgangspunkt i eit førebudd tema. Ved fastsetjing av karakteren tel den skriftlege eksamenen 60%, den munnlege eksamenen 40%. Begge delane må vere greidde i same semesteret. Den skriftlege eksamenen kan bli digital.</p>
Karakterskala	<p>Ved sensur av emnet blir karakterskalaen A-F nytta, der F er stryk.</p>
Læremiddelomtale	<p>Det blir nytta innførande læreverk i tysk språk, litteratur og kultur og dessutan undervisningsmateriell som blir utdelt i samband med undervisninga.</p>
Undervisningsstad	<p>Bergen</p>
Emneevaluering	<p>Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikrings-system.</p>
Kontaktinformasjon	<p>studierettleiar@if.uib.no</p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

TYS111 Grunnemne i tysk språk I

Emnekode	TYS111
Emnenamn	Grunnemne i tysk språk I
Engelsk emnenamn	German Language I
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Fagleg overlapp	TYS111-F (100%)
Mål og innhald	Emnet omfattar eit basiskurs i tysk grammatikk og lydlære (fonetikk/fonologi), og oppøving av skriftleg og munnleg meistring av språket. Ved språktreninga blir det teke utgangspunkt i munnlege og skriftlege teksttypar av ulike slag, og det blir arbeidd både med bundne (omsetjing, utfyllingsoppgåver, feilrettingsoppgåver m.m.) og friare øvingar (resyme, essay, argumentasjon, intervju, reportasje m.m.). TYS111 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har gode basiskunnskapar i tysk grammatikk og lydlære, derunder kjennskap til viktige ulikskapar mellom tysk og norsk • har grunnleggjande kunnskap om sentrale utviklingstrekk i tysk fonetikk/fonologi • har grunnleggjande kunnskap om tysk grammatisk og fonetisk/fonologisk fagterminologi (herunder òg grunnleggjande kjennskap til fonetisk transkripsjon ved hjelp av IPA-teikn) • har grunnleggjande kunnskap om skriftleg og munnleg kommunikasjon på tysk <p>Dugleik: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan uttrykkje seg godt på tysk både munnleg og skriftleg • kan bruke grunnleggjande tysk fagterminologi til å analysere tekstar og munnlege uttrykk

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Skrift: Ikke Fet, Skriftfarge: Automatisk, Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Skrift: Ikke Fet, Skriftfarge: Automatisk, Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Skrift: Ikke Fet, Skriftfarge: Automatisk, Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Skrift: Ikke Fet, Skriftfarge: Automatisk, Norsk (nynorsk)

	<ul style="list-style-type: none"> • kan bruke enkle syntaktiske analyseverktøy og enkel fonetisk transkripsjon <p>Grunnkompetanse: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har eit godt grunnlag for å utvida eigen praktisk og teoretisk kompetanse i tysk språk • er i god stand til å halde fram tyskstudiet på 100-nivå
Tilrådde forkunnskapar	Det blir tilrådd at studentane har kunnskapar og dugleik i tysk som svarer til nivå II frå vidaregåande skule eller tilsvarande.
Krav til forkunnskapar	På grunn av emnet sitt fokus på kontrastive aspekt føreset ein kjennskap til norsk språk.
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisningstilbodet omfattar forelesningar/seminar og gruppeundervisning som føreset aktiv deltaking frå studentane. NB! Undervisninga i delar av TYS111 er lagt til Universitetet i Kiel. • <u>4 dobbeltimar i Bergen + undervisning i Kiel Tre dobbeltimar forelesning/seminar + to dobbeltimer gruppeundervisning</u> • 10 veker i Bergen + 6 veker i Kiel <p>▲ Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga i Bergen.</p> <p>I løpet av semesteret skal det skrivast fire korte øvingsoppgåver i grammatikk og dessutan to korte øvingsoppgåver i samband med undervisninga i skriftleg praktisk tysk. I tillegg må kvar student i samband med undervisninga i munnleg praktisk tysk halde to presentasjonar à ca. 10 min.</p> <p>Alle arbeidskrava må vere godkjende av faglærar i same semester før ein kan gå opp til skriftleg eksamen i emnet.</p>
Vurderingsformer	<p>Vurdering skjer på grunnlag av to eksamensdelar:</p> <p>Eksamensdel 1 er ein 4 timars skriftleg skuleeksamen (med einspråkleg tysk-tysk ordbok) i grammatikk og skriftleg praktisk tysk som blir arrangert etter Kiel-opphaldet. Eksamen kan bli digital.</p> <p>Eksamensdel 2 er ein munnleg eksamen i lydlære og praktisk tysk (ca. 30 min.) som blir arrangert etter den skriftlege skuleeksamenen.</p> <p>Begge eksamensdelane må vere greidd i same semesteret</p> <p>Det blir gitt ein samla karakter. Ved fastsetjinga av denne karakteren <u>tel eksamensdel 1 to tredelar og del 2 ein tredel tel skriftleg skuleeksamen (eksamensdel 1) 60%, den munnlege eksamenen (eksamensdel 2) 40%.</u></p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar sentrale element i tysk grammatikk og lydlære (jf. Læringsutbyte/resultat), og dessutan lærestoff knytta til praktisk språkbruk.
Undervisningsstad	Bergen og Kiel
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

TYS112 Tyskspråkleg kultur

Emnekode	TYS112
Emnenamn	Tyskspråkleg kultur
Engelsk emnenamn	German Culture
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Fagleg overlapp	TYS112-F (100%)
Mål og innhald	<p>Emnet tematiserer ulike aspekt ved tyskspråkleg kultur frå opplysningstida (1760) fram til i dag med utgangspunkt i ulike tekstar og kulturelle uttryksformer, blant dei skjønnlitterære tekstar, ulike typar sakprosa, film, musikk og biletkunst.</p> <p>TYS112 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap:</p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skal tileigne seg grunnleggjande kunnskapar om bakgrunnen for det moderne tyske samfunnet og den kulturelle utviklinga i Tyskland. • har kunnskap om den tyske nasjonsbyggingsprosessen og statsdanninga og særtrekk ved ulike kulturhistoriske periodar <p>Dugleik:</p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skal forstå kulturhistoriske fagtekstar og ulike estetiske uttrykk og kunne arbeide sjølvstendig med desse • skal kunne arbeide sjølvstendig med ulike media for å tileigne seg forståing av den kulturelle utviklinga i Tyskland <p>- Grunnkompetanse:</p> <p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har grunnleggjande kunnskap om utvalde tema innan tyskspråkleg kultur i perioden frå opplysningstida (1760)

	<p>fram til i dag,</p> <ul style="list-style-type: none"> • har eit reflektert forhold til stoffet • kan analysere ulike kulturelle uttrykk og setje dei inn i historisk og samfunnsmessig samanheng
Tilrådde forkunnskapar	Det blir tilrådd at studentane har kunnskapar og dugleik i tysk som svarer til nivå II frå vidaregåande skule eller tilsvarande.
Krav til forkunnskapar	Ingen
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar per veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisningstilbodet omfattar forelesningar/seminar og gruppeundervisning som føreset aktiv deltaking frå studentane. NB! Undervisninga i delar av TYS112 er lagt til Universitetet i Kiel. • 2 eller 3 dobbeltimar i Bergen + undervisning i Kiel ± bibliotekskurs • 10 veker i Bergen + 6 veker i Kiel <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga i Bergen. I løpet av semesteret skal det skrivast ~~to~~ korte (ca. 300 ord) øvingsoppgåver og haldast minst to korte munnlege presentasjonar.
Vurderingsformer	<p>Vurdering skjer på grunnlag av ein sju dagars heimeeksamen og ein munnleg eksamen (ca. 30 min.).</p> <p>Omfanget på heimeeksamenen skal vere ca. 1500 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste. Den munnlege eksamenen er sett saman av ein presentasjon (15 min.) og ein samtale rundt ~~eit~~ pensum relatert emne generelt (15 min.).</p> <p>Begge eksamensdelane må vere greidd i same semesteret.</p> <p>Det blir gitt ein samla karakter. Ved fastsetjinga av denne karakteren tel heimeeksamenen 60%, den munnlege eksamenen 40%.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar ulike tekstar og kulturelle uttrykksformer, blant dei skjønnlitterære tekstar, ulike typar sakprosa, film, musikk og biletkunst.
Undervisningsstad	Bergen og Kiel
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UIB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

TYS113 Grunnemne i tysk språk II

Emnekode	TYS113
Emnenamn	Grunnemne i tysk språk II
Engelsk emnenamn	German Language II
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Fagleg overlapp	TYS113-F (100%)
Mål og innhald	<p>Emnet består av grammatiske tema som dekkjer viktige område innan tysk grammatikk (omfang og nivå skal tilsvare framstillinga i ein noko større grammatikk), praktisk språktrening og ei innføring i språkleg variasjon i det tyskspråklege området.</p> <p>TYS113 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har grundig kunnskap om tysk grammatikk/språkstruktur i ei rekkje sentrale tema (t.d.-konjunktivkasusbruk, preposisjonsbruk, infinittsyntaks, diatese) • har grunnleggjande kunnskap om lingvistisk fagterminologi • har god kunnskap om kontrastive problem tysk-norsk • har grunnleggjande kunnskap om språkutvikling/språkforhold i dei tyskspråklege landa og språkleg variasjon i tysk. <p>Dugleik: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan uttrykke seg på avansert tysk både munnleg og skriftleg • kan skildre og analysere relativt kompliserte strukturar i det tyske språket • kjenner til og kan skildre sentrale utviklingstrekk i den tyske språkhistorien på eit grunnleggjande nivå • kan skildre og analysere språkleg variasjon i tyskspråklege område på eit grunnleggjande nivå <p>Grunnkompetanse: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • er i god stand til på eiga hand å utvide kunnskapen og

	<p>dugleiken sin i tysk språk (grammatikk) og om språkleg variasjon i det tyskspråklege området</p> <ul style="list-style-type: none"> er godt førebudd på å halde fram tyskstudiet på 200-nivå
Tilrådde forkunnskapar	Det blir tilrådd at studentane har bestått TYS111 eller tilsvarande.
Krav til forkunnskapar	På grunn av emnet sitt fokus på kontrastive aspekt føreset ein kjennskap til norsk språk.
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<ul style="list-style-type: none"> Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar og gruppeundervisning som føreset aktiv deltaking frå studentane. Tre dobbeltimar forelesning/seminar + ein dobbelttime gruppeundervisning 12 veker <p>▲ Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga.</p> <p>I løpet av semesteret skal det skrivast 3 øvingsoppgåver i tilknytning til undervisninga som må vere leverte innan innleveringsfristen for den enkelte oppgåva og som må godkjennast av faglærer før studenten kan gå opp til skriftleg eksamen i emnet. Dei 3 øvingsoppgåvene skal skrivast i same semesteret. Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og det følgjande semesteret.</p>
Vurderingsformer	Eksamen er ein 6 timars skriftleg skuleeksamen (med einspråkleg ordbok). Eksamen kan bli digital.
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar sentrale element i tysk grammatikk og språkleg variasjon i tysk (jf. Læringsutbyte/resultat).
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UIB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

TYS114 Tyskspråkleg litteratur

Emnekode	TYS114
Emnenamn	Tyskspråkleg litteratur
Engelsk emnenamn	German Literature
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Fagleg overlapp	TYS114-F (100%)
Mål og innhald	<p>Emnet omfattar ei generell innføring i historia til den tyskspråklege litteraturen frå ca. 1750 fram til i dag og ei innføring i litterær analyse med utgangspunkt i eit utval litterære verk eller utdrag av verk (epikk, dramatik og lyrikk).</p> <p>TYS114 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap: Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har grunnleggjande kunnskap om epokar og utviklingstrekk i den tyskspråklege litteraturhistoria frå ca. 1750 og fram til i dag. • Er i stand til å tileigne seg forståing og arbeide sjølvstendig med sentrale tyskspråklege skjønnlitterære verk frå ca. 1750 og fram til i dag <p>Dugleik: Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan lese og tileigne seg forståing av sentrale tyskspråklege skjønnlitterære verk frå ulike epokar frå ca. 1750 romantikken og fram til i dag • kan setje sentrale verk inn i ein kultur- og litteraturhistoriske kontekst • kan gjere greie for særdrag ved utviklingstrekk ved tyskspråkleg litteratur og litteraturhistorie <p>Grunnkompetanse: Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er i god stand til på eiga hand å utvide kunnskapen om og insikten i tyskspråkleg litteratur og litteraturhistorie • er godt førebudd på å halde fram tyskstudiet på 200-nivå

Tilrådde forkunnskapar	Det blir tilrådd at studentane har bestått TYS112 eller tilsvarende.
Krav til forkunnskapar	Ingen
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<ul style="list-style-type: none"> Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar og gruppeundervisning som føreset aktiv deltaking frå studentane. Tre dobbeltimar 12 veker <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	Det er oppmøteplikt til 75 % av undervisninga. I løpet av semesteret skal det skrivast tre øvingsoppgåver på inntil 500 ord kvar og haldast minst to korte munnlege presentasjonar. Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og det følgjande semesteret.
Vurderingsformer	Eksamen er ein sju dagars heimeeksamen (om lag 1500 ord) og ein munnleg eksamen (ca. 20 minutt). Heimeeksamenen skal bygge vidare på ei av øvingsoppgåvene, og den munnlege eksamenen skal bygge vidare på den eine munnlege presentasjonen og vere ein presentasjon på om lag 10 minutt. På den munnlege eksamenen kan det òg stillast spørsmål om heimeeksamen og pensum elles. <p>Begge eksamensdelane må vere greidd i same semesteret. Det blir gitt éin samla karakter. Ved fastsetjinga av denne karakteren tel heimeeksamenen 60% og munnleg eksamen 40%.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar eit utval litterære verk, ei kort innføring i litterær analyse og i litteraturhistoria frå det 18. hundreåret fram til i dag.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

200-nivå**TYS201 Fordjuping i tysk språk**

Emnekode	TYS201
Emnenamn	Fordjuping i tysk språk
Engelsk emnenamn	Studies in German Language
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Mål og innhald	<p>Emnet skal gi auka kunnskap om og fordjupa innsikt i eitt eller to tema innan tysk språk/språkvitskap og/eller fagdidaktikk i eit språklæringsperspektiv. Kwart tema skal helst studerast i to eller fleire ulike framstillingar for å trene opp evna til sjølvstendig vurdering av lærestoff.</p> <p>TYS201 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk for studentar som tar TYS252.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>KUNNSKAPAR</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har brei, generell kunnskap om sentrale teoriar, omgrep og metodar innan tysk som forskingsfag • har grunnleggjande kunnskap om dei sentrale problemstillingane og metodane i den valde disiplinen/dei valde disiplinane og djupare kunnskap innanfor eit avgrensa område • har kjennskap til og kan bruke relevante kommunikative sjangrar <p>DUGLEIKAR</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utarbeide og presentere eit prosjekt på tysk (skriftleg og munnleg) • kan reflektere over språklege nyansar mellom norsk og tysk og nyttiggjere seg det i munnleg og skriftleg bruk av tysk • kan bruke eit presist språk- og litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i eige forskingsarbeid • kan uttrykkja seg presist om faglege problemstillingar, analysar, tolkingar og konklusjonar innan eige fagområde

	<ul style="list-style-type: none"> • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan setje seg inn i og kritisk vurdere bruk av teoriar, metodar og tolkingar innanfor eige fagområde • kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget <p>GENERELL KOMPETANSE</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • ~~kan uttrykke seg på avansert tysk både munnleg og skriftleg og kan lese avanserte tekstar på tysk kan oversette frå tysk til norsk og norsk til korrekt tysk både munnleg og skriftleg~~ • kan finne fram til relevante kilder og bibliografiar både på nettet og i oppslagsverk og bruke dei kritisk i eige arbeid • kan gjennomføre eit avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskingsetiske normer • kan bruke dei metodar og analyseverktøy som er naudsynte for å gjennomføre eit sjølvstendig forskingsarbeid innanfor eige fagområde • kan halde fram med eiga kompetanseutvikling og spesialisering • kan ta del i den offentlege debatten der denne rører ved fagområdet
Tilrådde forkunnskapar	Ein rår til at studentane har teke TYS111, TYS112, TYS113 og TYS114 eller har tilsvarande kunnskapar.
Krav til forkunnskapar	Ingen
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar. • 43 timar i veka • 12 veker (dvs. 912 dobbeltimar for kvart tema) <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>I løpet av semesteret skal studentane skrive ~~toei~~ øvingsoppgåver i tilknytning til undervisninga. Det skal òg haldast ~~toein~~ munnlege presentasjonar på om lag 10 minutt. Studentane vel tema i samråd med faglærar.</p> <p>Oppgåvene og presentasjonane må vere godkjende av faglærar for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.</p> <p>Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og det følgjande semesteret.</p>
Vurderingsformer	Eksamen er ein 6 timars skriftleg skuleeksamen (med einspråkleg tysk-tysk ordbok). Eksamen kan bli digital.

Formatert: Skriftjustering: Automatisk

Formatert

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum utgjer ca. ~~350~~ 200 sider
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

TYS202 Fordjuping i tyskspråkleg litteratur

Emnekode	TYS202
Emnenamn	Fordjuping i tyskspråkleg litteratur
Engelsk emnenamn	Studies in German Literature
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Mål og innhald	Emnet skal gi fordjupa innsikt i delaspekt av tyskspråkleg litteratur og den relevante litteraturhistoriske samanhengen og/eller fagdidaktikk i eit kultur- og danningperspektiv. Det skal òg gi innsikt i vitskapleg arbeid (skriving, litteratursøk og kjeldekritikk). TYS202 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk for studentar som tar TYS251.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Kunnskap: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har innsikt i dei utvalde pensumtekstane og den litteraturhistoriske konteksten dei står i • har grunnleggjande kunnskap om sentrale litteraturvitskaplege/analytiske omgrep <p>Dugleik: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan relatere dei utvalde pensumtekstane tematisk til den litteratur- og kulturhistoriske konteksten dei står i • kan bruka eit adekvat omgrepsapparat i sjølvstendige analyser av tekstane <p>Grunnkompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bruke eit presist litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i arbeidet med litterære tekstar • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan kritisk vurdere og ta stilling til ulike teksttolkingar • kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget
Tilrådde forkunnskapar	Ein rår til at studentane har teke TYS111, TYS112, TYS113 og

	TYS114 eller har tilsvarende kunnskaper.
Krav til forkunnskaper	Ingen
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<ul style="list-style-type: none"> Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar. 43 timar i veka 12 veker <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>I løpet av semesteret skal studentane skrive ei øvingsoppgåve i tilknytning til undervisninga. Det skal òg haldast ein munnleg presentasjon på om lag 10 minutt med eit skriftlege støtteark på 1 side, ev. med powerpoint.</p> <p>Studentane vel tema i samråd med faglærar.</p> <p>Oppgåva og presentasjonen må vere godkjende av faglærar for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.</p> <p>Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og det følgjande semesteret.</p>
Vurderingsformer	Eksamen er ein seks timars skuleeksamen med tysk-tysk ordboksjø dagars heimeeksamen (om lag 2000 ord) og ein justerande munnleg eksamen med samtale om heimeeksamen og om pensum elles .
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar ca. 1000 sider, fordelt på to emneområde som kan avgrensast på ulikt vis, t.d. i forhold til epoke, genre, forfattarskap, tema m.m. Kvart emneområde skal bestå av minst tre verk, eventuelt utdrag av verk. Eit utval med lyrikk kan erstatte eitt eller fleire verk. I tilknytning til dette pensumet skal studentane òg lese ca. 100 sider sekundærlitteratur.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formater: Norsk (nynorsk)

Merknad [S1]: Justerende muntlig eksamen må handle om det samme som eksamen.

TYS251: Fordjuping i tysk språk med bacheloroppgåve

Emnekode	TYS251
Emnenamn	Fordjuping i tysk språk med semesteroppgåve
Engelsk emnenamn	Studies in German Language with Term Paper
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Mål og innhald	Emnet skal gi auka kunnskap om og fordjupa innsikt i to eller tre tema innan tysk språk/språkvitskap og/eller fagdidaktikk i eit språklæringsperspektiv. Kwart tema skal helst studerast i to eller fleire ulike framstillingar for å trene opp evna til sjølvstendig vurdering av lærestoff. TYS251 eller TYS252 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.
Læringsutbyte/resultat	<p>KUNNSKAPAR Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har brei, generell kunnskap om sentrale teoriar, omgrep og metodar innan tysk som forskingsfag • har grunnleggjande kunnskap om dei sentrale problemstillingane og metodane i den valde disiplinen/dei valde disiplinane og djupare kunnskap innanfor eit avgrensa område • har kjennskap til og kan bruke relevante kommunikative sjangrar <p>DUGLEIKAR Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utarbeide og presentere eit prosjekt på tysk (skriftleg og munnleg). • kan reflektere over språklege nyansar mellom norsk og tysk og nyttiggjere seg det i munnleg og skriftleg bruk av tysk. • kan bruke eit presist språk- og litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i eige forskingsarbeid. • kan uttrykkja seg presist om faglege problemstillingar, analysar, tolkingar og konklusjonar innan eige fagområde • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan setje seg inn i og kritisk vurdere bruk av teoriar, metodar og tolkingar innanfor eige fagområde

	<ul style="list-style-type: none"> kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget <p>GENERELL KOMPETANSE</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> kan uttrykke seg på avansert tysk både munnleg og skriftleg og kan lese avanserte tekstær på tysk kan oversette frå tysk til norsk og norsk til korrekt tysk både munnleg og skriftleg. kan finne fram til relevante kilder og bibliografiar både på nettet og i oppslagsverk og bruke dei kritisk i eige arbeid kan gjennomføre eit avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskingsetiske normer kan bruke dei metodar og analyseverky som er naudsynte for å gjennomføre eit sjølvstendig forskingsarbeid innanfor eige fagområde kan halde fram med eiga kompetanseutvikling og spesialisering kan ta del i den offentlege debatten der denne rører ved fagområdet.
Tilrådde forkunnskapar	Ein rår til at studentane har teke TYS111, TYS112, TYS113 og TYS114 eller har tilsvarande kunnskapar.
Krav til forkunnskapar	Ingen
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<ul style="list-style-type: none"> Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar. 43 timar i veka 12 veker (dvs. 912 dobbeltimar for kvart tema) <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>To rettleiingar av oppgåva.</p> <p>I løpet av semesteret skal studentane og halde to ein munnlege presentasjonær på om lag 10 minutt. med skriftlege støtteark på 2-3 sider.</p> <p>Studentane vel tema i samråd med faglærer. Presentasjonæne med støtteark må vere godkjende av faglærer for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.</p> <p>Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og det semesteret som følgjer.</p>
Vurderingsformer	Eksamen er ei rettleia oppgåve og ein justerande munnleg

Formatert: Skriftjustering: Automatisk

Formatert

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	<p>eksamen.</p> <p>Oppgåva skal skrivast på tysk med to obligatoriske rettleingar i løpet av semesteret, vere på ca. 5000 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste, og leverast innan 15. mai. Arbeidet med oppgåva skal ta til etter ca. åtte undervisningsveker, og rettleingane blir avtalt med faglæraren.</p> <p>Den munnlege eksamenen (ca. 30 min.) blir arrangert etter skriftleg sensur, er knytt til både oppgåva og pensum i emnet og kan justere karakteren på oppgåva ein karakter opp eller ned.</p> <p>Oppgåva fyller kravet til det sjølvstendige arbeidet som skal gå inn i ein bachelorgrad.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum utgjer ca. ~~350200~~ sider, fordelte på to eller tre tema.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

TYS252 Fordjuping i tyskspråkleg litteratur med bacheloroppgåve

Emnekode	TYS252
Emnenamn	Fordjuping i tyskspråkleg litteratur med semesteroppgåve
Engelsk emnenamn	Studies in German literature with term paper
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Mål og innhald	Emnet skal gi fordjupa innsikt i delaspekt av tyskspråkleg litteratur og den relevante litteraturhistoriske samanhengen og/eller fagdidaktikk i eit kultur- og danningperspektiv. Det skal òg gi innsikt i vitskapleg arbeid (skriving, litteratursøk og kjeldekritikk). TYS251 eller TYS252 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Kunnskap: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har innsikt i dei utvalde pensumtekstane og den litteraturhistoriske konteksten dei står i • har grunnleggjande kunnskap om sentrale litteraturvitskaplege/analytiske omgrep <p>Dugleik: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan relatere dei utvalde pensumtekstane tematisk til den litteratur- og kulturhistoriske konteksten dei står i • kan bruke eit adekvat omgrepsapparat i sjølvstendige analyser av tekstane <p>Grunnkompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bruke eit presist litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i arbeidet med litterære tekstar • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan kritisk vurdere og ta stilling til ulike teksttolkingar • kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget
Tilrådde forkunnskapar	Ein rår til at studentane har teke TYS111, TYS112, TYS113 og TYS114 eller har tilsvarande kunnskapar.

Krav til forkunnskapar	Ingen
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Undervisninga</u> skjer i form av forelesningar/seminar. • <u>4 timar i veka</u> • <u>12 veker</u> <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>To rettleiingar av oppgåva, kvar på om lag ein time.</p> <p>I løpet av semesteret skal ein og halde ein munnleg presentasjon på om lag 10 minutt med eit skriftleg støtteark på 1 side, ev. med powerpoint eller tilsvarende hjelpemiddel.</p> <p>Studentane vel tema i samråd med faglærar.</p> <p>Presentasjon med støtteark må vere godkjend av faglærar for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.</p> <p>Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og i det semesteret som følgjer.</p>
Vurderingsformer	<p>Eksamen er ei rettleia oppgåve og ein justerande munnleg eksamen.</p> <p>Oppgåva skal skrivast på tysk med to obligatoriske rettleiingar i løpet av semesteret, vere på ca. 5000 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste, og leverast innan 15. mai. Arbeidet med oppgåva skal ta til etter ca. åtte undervisningsveker, og rettleiingane blir avtalt med faglæraren.</p> <p>Den munnlege eksamenen (ca. 30 min.) blir arrangert etter skriftleg sensur, er knytt til både oppgåva og pensum i emnet og kan justere karakteren på oppgåva ein karakter opp eller ned.</p> <p>Oppgåva fyller kravet til det sjølvstendige arbeidet som skal gå inn i ein bachelorgrad.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar ca. 1000 sider, fordelt på to emneområde som kan avgrensast på ulikt vis, t.d. i forhold til epoke, genre, forfatterskap, tema m.m. Kvart emneområde skal bestå av minst tre verk, eventuelt utdrag av verk. Eit utval med lyrikk kan erstatte eitt eller fleire verk. I tilknytning til dette pensumet skal studentane

Formatert: Listeavsnitt, Punktmerket + Nivå: 1 + Justert ved: 6,3 mm + Innrykk ved: 12,7 mm

Formatert: Norsk (nynorsk)

	øg lese ca. 100 sider sekundærlitteratur.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

TYS251L: Fordjuping i tysk språk med bacheloroppgåve

Emnekode	TYS251L
Emnenamn	Fordjuping i tysk språk med semesteroppgåve
Engelsk emnenamn	Studies in German Language with Term Paper
Studiepoeng	10
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Mål og innhald	Emnet skal gi auka kunnskap om og fordjupa innsikt i to tema innan tysk språk/språkvitskap og/eller fagdidaktikk i eit språklæringsperspektiv. Kwart tema skal helst studerast i to eller fleire ulike framstillingar for å trene opp evna til sjølvstendig vurdering av lærestoff. TYS251L eller TYS252L er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.
Læringsutbyte/resultat	KUNNSKAPAR Kandidaten <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse <ul style="list-style-type: none"> • har brei, generell kunnskap om sentrale teoriar, omgrep og metodar innan tysk som forskingsfag • har grunnleggjande kunnskap om dei sentrale problemstillingane og metodane i den valde disiplinen/dei valde disiplinane og djupare kunnskap innanfor eit avgrensa område • har kjennskap til og kan bruke relevante kommunikative sjangrar

	<p>DUGLEIKAR</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utarbeide og presentere eit prosjekt på tysk (skriftleg og munnleg). • kan reflektere over språklege nyansar mellom norsk og tysk og nyttiggjere seg det i munnleg og skriftleg bruk av tysk. • kan bruke eit presist språk- og litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i eige forskingsarbeid. • kan uttrykkja seg presist om faglege problemstillingar, analysar, tolkingar og konklusjonar innan eige fagområde • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan setje seg inn i og kritisk vurdere bruk av teoriar, metodar og tolkingar innanfor eige fagområde • kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget <p>GENERELL KOMPETANSE</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • <del>kan uttrykke seg på avansert tysk både munnleg og skriftleg og kan lese avanserte tekst</del><del>er på tysk</del>~~kan oversette frå tysk til norsk og norsk til korrekt tysk både munnleg og skriftleg.~~ • kan finne fram til relevante kilder og bibliografiar både på nettet og i oppslagsverk og bruke dei kritisk i eige arbeid • kan gjennomføre eit avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskingsetiske normer • kan bruke dei metodar og analyseverky som er naudsynte for å gjennomføre eit sjølvstendig forskingsarbeid innanfor eige fagområde • kan halde fram med eiga kompetanseutvikling og spesialisering • kan ta del i den offentlege debatten der denne rører ved fagområdet.
Tilrådde forkunnskapar	Ein rår til at studentane har teke TYS111, TYS112, TYS113 og TYS114 eller har tilsvarende kunnskapar.
Krav til forkunnskapar	Ingen
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar. • 2 timar i veka • 12 veker (dvs. 6 dobbeltimar for kvart tema) <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>

Formatert: Skriftjustering: Automatisk

Formatert

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Obligatoriske arbeidskrav	<p>To rettleingar av oppgåva.</p> <p>I løpet av semesteret skal studentane og halde ein munnleg presentasjon-på om lag 10 minutt. Studentane vel tema i samråd med faglærer. Presentasjonen må vere godkjende av faglærer for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.</p> <p>Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og det semesteret som følgjer.</p>
Vurderingsformer	<p>Eksamen er ei rettleia oppgåve og ein justerande munnleg eksamen.</p> <p>Oppgåva skal skrivast på tysk med to obligatoriske rettleingar i løpet av semesteret, vere på ca. 3500 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste, og leverast innan 15. mai. Arbeidet med oppgåva skal ta til etter ca. åtte undervisningsveker, og rettleingane blir avtalt med faglæraren.</p> <p>Den munnlege eksamenen (ca. 30 min.) blir arrangert etter skriftleg sensur, er knytt til både oppgåva og pensum i emnet og kan justere karakteren på oppgåva ein karakter opp eller ned.</p> <p>Oppgåva fyller kravet til det sjølvstendige arbeidet som skal gå inn i ein bachelorgrad.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum utgjer ca. 200 sider, fordelte på to tema.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

TYS252L Fordjuping i tyskspråkleg litteratur med bacheloroppgåve

Emnekode	TYS252L
Emnenamn	Fordjuping i tyskspråkleg litteratur med semesteroppgåve
Engelsk emnenamn	Studies in German literature with term paper
Studiepoeng	10
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Bachelor
Krav til studierett	Emnet er ope for alle med ein studierett ved UiB.
Mål og innhald	Emnet skal gi fordjupa innsikt i delaspekt av tyskspråkleg litteratur og den relevante litteraturhistoriske samanhengen og/eller fagdidaktikk i eit kultur- og danningperspektiv. Det skal òg gi innsikt i vitskapleg arbeid (skriving, litteratursøk og kjeldekritikk). TYS251 eller TYS252 er ein obligatorisk del av spesialiseringa i tysk.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Kunnskap: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har innsikt i dei utvalde pensumtekstane og den litteraturhistoriske konteksten dei står i • har grunnleggjande kunnskap om sentrale litteraturvitskaplege/analytiske omgrep <p>Dugleik: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan relatere dei utvalde pensumtekstane tematisk til den litteratur- og kulturhistoriske konteksten dei står i • kan bruke eit adekvat omgrepsapparat i sjølvstendige analyser av tekstane <p>Grunnkompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bruke eit presist litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i arbeidet med litterære tekstar • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan kritisk vurdere og ta stilling til ulike teksttolkingar • kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget
Tilrådde forkunnskapar	Ein rår til at studentane har teke TYS111, TYS112, TYS113 og TYS114 eller har tilsvarande kunnskapar.

Krav til forkunnskapar	Ingen
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<p>Undervisninga skjer i form av forelesningar/seminar.</p> <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>To rettleiingar av oppgåva, kvar på om lag ein time.</p> <p>I løpet av semesteret skal ein og halde ein munnleg presentasjon på om lag 10 minutt med eit skriftleg støtteark på 1 side, ev. med powerpoint eller tilsvarende hjelpemiddel.</p> <p>Studentane vel tema i samråd med faglærer.</p> <p>Presentasjon med støtteark må vere godkjend av faglærer for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.</p> <p>Arbeidskrava er gyldige i undervisningssemesteret og i det semesteret som følgjer.</p>
Vurderingsformer	<p>Eksamen er ei rettleia oppgåve og ein justerande munnleg eksamen.</p> <p>Oppgåva skal skrivast på tysk med to obligatoriske rettleiingar i løpet av semesteret, vere på ca. 3500 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste, og leverast innan 15. mai. Arbeidet med oppgåva skal ta til etter ca. åtte undervisningsveker, og rettleiingane blir avtalt med faglæraren.</p> <p>Den munnlege eksamenen (ca. 30 min.) blir arrangert etter skriftleg sensur, er knytt til både oppgåva og pensum i emnet og kan justere karakteren på oppgåva ein karakter opp eller ned.</p> <p>Oppgåva fyller kravet til det sjølvstendige arbeidet som skal gå inn i ein bachelorgrad.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum omfattar ca. 700 sider, fordelte på to emneområde som kan avgrensast på ulikt vis, t.d. i forhold til epoke, genre, forfatterskap, tema m.m. Kvart emneområde skal bestå av minst to verk, eventuelt utdrag av verk. Eit utval med lyrikk kan erstatte eitt eller fleire verk. I tilknytning til dette pensumet skal studentane òg lese ca. 80 sider sekundærlitteratur.
Undervisningsstad	Bergen

Formatert: Norsk (nynorsk)

Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetsstyringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Studieplan for *Masterprogram i tysk*
Masterprogram i tysk
Master's Program in German

Godkjenning:

Studieplanen er godkjend av:

Universitetsstyret: .....(dd.mm.år)

Programstyret: 28.1.2015

..... fakultet: .....(dd.mm.år)

Studieplanen vart justert: 28.1.2015

Evaluering:

Studieprogrammet vart sist evaluert:

Neste planlagde evaluering: 2015

Krav til studieplanar for studieprogram går fram av:

- §7-2 i Forskrift for tilsyn med utdanningskvalitet i høgere utdanning (studietilsynsforskriften), NOKUT 2013 (FOR 2013-02-28 nr 237) <http://link.uib.no/?21Vcl>
- Kapittel 3 i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen, (Studieforskrifta), UiB, 2012, <http://link.uib.no/?1cqcv>

Kategori	Tekst
Namn på studieprogrammet, nynorsk	Masterprogram i tysk
Navn på studieprogrammet, bokmål	Masterprogram i tysk
Name of the programme of study, English	Master's Program in German
Namn på grad	Master i tysk
Name of qualification	
Omfang og studiepoeng	120 studiepoeng
ECTS credits	
Fulltid/deltid	Fulltid
Full-time/part-time	
Undervisningsspråk	Undervisningsspråket på tyskemna er tysk. For alle andre fagemne, sjå den einskilde emneplanen.
Language of instruction	
Studiestart - semester	Haust
Semester	
Mål og innhald	Mastergradsstudiet i tysk skal gi grundig innsikt i <u>sentrale tema innanfor</u> tysk språk <u>vitskap, og, i</u> tyskspråkleg <u>litteratur, og tysk fagdidaktikk</u> . Ein legg samstundes stor vekt på å auke studentane sin dugleik i bruken av moderne tysk, både gjennom eit eige tilbod i praktisk tysk og gjennom arbeid med varierte skriftlege og munnlege oppgåver i samband med pensum i alle emna. I løpet av studiet skal studentane utvikle evne til kritisk refleksjon omkring sentrale teoretiske og metodiske problemstillingar innanfor den delen av faget dei spesialiserer seg i. Dette er særleg viktig med omsyn til arbeidet med masteroppgåva. <u>Emneoversikt</u>
Objectives and content	
Læringsutbyte	Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, dugleikar og generell kompetanse:

Merknad [NN1]: Skulle gjerne hatt fagdidaktikken inn her for å få fram at det også er mogleg, sjølv om det ikkje er garanti for at det blir gjennomført. .

Required learning outcomes	<p>KUNNSKAPAR Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har brei, generell kunnskap om sentrale teoriar, omgrep og metodar innan tysk som forskingsfag • har grunnleggjande kunnskap om dei sentrale problemstillingane og metodane i den valte disiplinen og djubdekunnskapar innanfor eit avgrensa område • har kjennskap til og kan bruke relevante kommunikative genrar <p>DUGLEIKAR Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utarbeide og presentere eit prosjekt på tysk (skriftleg og munnleg). • kan reflektere over språklege nyansar mellom norsk og tysk og nyttiggjere seg det i munnleg og skriftleg bruk av tysk. • kan bruke eit presist språk- og litteraturvitskapleg omgrepsapparat på ulike teksttypar og problemstillingar i eige forskingsarbeid. • kan uttrykkja seg presist om faglege problemstillingar, analysar, tolkingar og konklusjonar innan eige fagområde • kan arbeide sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av tileigna faglege kunnskapar • kan setje seg inn i og kritisk vurdere bruk av teoriar, metodar og tolkingar innanfor eige fagområde • kan skaffe seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget <p>GENERELL KOMPETANSE Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan oversette frå tysk til norsk og norsk til korrekt tysk både munnleg og skriftleg. • kan finne fram til relevante kjelder og bibliografiar både på nettet og i oppslagsverk og bruke dei kritisk i eige arbeid • kan gjennomføre eit avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskningsetiske normer • kan bruke dei metodar og analyseverktøy som er naudsynte for å gjennomføre eit sjølvstendig forskingsarbeid innanfor eige fagområde • kan halde fram med eiga kompetanseutvikling og spesialisering • kan ta del i den offentlege debatten der denne rører ved fagområdet.
Opptakskrav	Mastergradsstudiet i tysk byggjer normalt på bachelorgrad med spesialisering i tysk på minst 90 studiepoeng eller ei tilsvarande

Merknad [NN2]: Kutte denne?

Admission requirements	<p>utdanning. Om kandidaten har studert ved ein lærestad som har krav om minimum 80 studiepoeng med spesialisering/fordjuping, vil dette bli akseptert som opptaksgrunnlag.</p> <p><i>Studentar som ønskjer å søkje opptak til masterprogram i tysk på anna grunnlag enn det som er oppgitt å vere godkjend spesialisering i tysk, må søkje om godkjenning på førehand, seinast innan 1. mars. Slike søknader må innehalde karakterutskrift/vitnemål, pensumliste og utgreiing om dei emna søkjaren meiner skal koma i staden for ei ordinær spesialisering. Ei eventuell godkjenning må leggjast ved søknaden til masterprogrammet.</i></p>
Tilrådde forkunnskapar Recommended previous knowledge	Masterprogrammet i tysk byggjer normalt på bachelorgrad med spesialisering i tysk på minst 90 studiepoeng eller ei tilsvarende utdanning.
Innføringsemne Introductory courses	
Obligatoriske emne Compulsory units	<p>Emna TYS307, TYS311, TYS308 og TYS350</p> <p>TSAK319 Masteremne i tysk språkvitskap 15 sp om UiB har emneansvar. Om NTNU har emneansvar heiter emnet ~~TSAK3600~~ TYSK3600 Moderne tysk språkvitenskap. Semester: Haust. Anbefalt for studentar som skriv språkleg masteroppgåve.</p> <p>TSAK318 Masteremne i tyskspråkleg litteratur 15 sp. Semester: Haust.</p> <p>Fullstendig oversikt over innhaldet i emna finn ein under emneomtalane.</p>
Spesialisering Specialisation	
Tilrådde valemne Recommended electives	
Rekkefølge for emne i studiet Sequential requirements, courses	<p>Masterprogrammet i tysk er eit fulltidsstudium over fire semester. Det består av ein kursdel på 60 studiepoeng og ei masteroppgåve på 60 studiepoeng. I kursdelen inngår emna TYS307 og TSAK318 eller TSAK319/TYSK3600 (i første semester) og emna TYS311 og TYS308 (i andre semester).</p> <p>Eit masterprogram i tysk kan sjå slik ut:</p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

	<p>1. semester: TYS307 Tysk språk- og litteraturvitskap TSAK319 Masteremne i tysk språkvitskap/ TYSK3600 Moderne tysk språkvitenskap eller TSAK318 Masteremne i tyskspråkleg litteratur</p> <p>2. semester: TYS311 Moderne tysk språk og litteratur TYS308 Litteratur, interpretasjon og omsetjing</p> <p>3. og 4. semester: Masteroppgåve Masteroppgåve er ei prøve på vitskapleg arbeid innanfor språk, eller litteratur eller fagdidaktikk. Oppgåva skal vise at du er godt orientert i forskinga på det området du har valt og er i stand til å behandle ei problemstilling på ein vitskapleg måte. Du bør orientere deg mot eit emne for masteroppgåva så tidleg som mogleg i studiet. Du får rettleiing under arbeidet med oppgåva og skal normalt underskrive ein rettleiingskontrakt i byrjinga av det andre semesteret. Masteroppgåva skal skrivast på tysk og vere mellom 70 og 110 sider.</p>
Delstudium i utlandet Study period abroad	Ein kan få godkjend heile det første året frå ein utanlandsk lærestad som ein del av mastergraden.
Undervisningsmetodar Teaching methods	Førelingar, seminar, individuell rettleiing. Undervisinga knytt til emna TSAK318, TYSK3600 og TSAK319 kan bli nettbasert.
Vurderingsformer Assessment methods	Kvart emne blir avslutta med ein eksamen. Dei eksamensformene som blir nytta, er gjort greie for under kvart emne. Masterstudiet blir avslutta med ein munnleg eksamen om masteroppgåva.
Litteraturliste Reading list	Litteraturlister finn ein på Mi side Listene for det komande semesteret er klare innan 01.06. / 01.12.
Karakterskala Grading scale	Ved sensur av emna i programmet kan det bli nytta ein av to karakterskalaer: 1) A-F, der F er stryk 2) Greidd/ikkje greidd

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	Sjå planane for dei ein-skilde emna.
Vitnemål og vitnemåstillegg Diploma and Diploma Supplement	Vitnemål blir skrivne ut etter at graden er fullført.
Grunnlag for vidare studium Access to further studies	Mastergrad i tysk kan gi kompetanse for PhD-studium.
Relevans for arbeidsliv Employability	Masterprogrammet i tysk kvalifiserer for undervisning på alle nivå innanfor skuleverket og for anna arbeid både i offentleg og privat sektor der kunnskap om språk, litteratur og kultur er viktig.
Evaluering Evaluation	Masterprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no
Skikkaheit og autorisasjon Suitability and authorisation	
Programansvarleg Programme committee	Programstyret har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	Det humanistisk fakultet v/ Institutt for framandspråk har det administrative ansvaret for studieprogrammet.
Kontaktinformasjon Contact information	Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål: Studierettleiar@if.uib.no Tlf 55 58 23 40

VITNEMÅLSTEKSTER:

Bokmål:

STUDIETS MÅLSETTING

Mastergradsstudiet i tysk skal gi grundig innsikt i tysk språk, ~~og~~ tyskspråklig litteratur eller tysk fagdidaktikk. Man legger samtidig stor vekt på å øke studentene sin dyktighet i bruken av moderne tysk, både gjennom et eget tilbud i praktisk tysk og gjennom arbeid med varierte skriftlige og muntlige oppgaver i forbindelse med pensum i alle emner. I løpet av studiet skal studentene utvikle evne til kritisk refleksjon omkring sentrale teoretiske og metodiske problemstillinger innenfor den delen av faget de spesialiserer seg i. Dette er særlig viktig med hensyn til arbeidet med masteroppgaven.

Nynorsk:

STUDIETS MÅLSETJING

Mastergradsstudiet i tysk skal gi grundig innsikt i tysk språk, ~~og~~ tyskspråkleg litteratur eller tysk fagdidaktikk. Ein legg samstundes stor vekt på å auke studentane sin dugleik i bruken av moderne tysk, både gjennom eit eige tilbod i praktisk tysk og gjennom arbeid med varierte skriftlege og munnlege oppgåver i samband med pensum i alle emna. I løpet av studiet skal studentane utvikle evne til kritisk refleksjon omkring sentrale teoretiske og metodiske problemstillingar innanfor den delen av faget dei spesialiserer seg i. Dette er særleg viktig med omsyn til arbeidet med masteroppgåva.

Emneoversikt

Kode	Namn	Stp.	Semester	Bygger på*)	Obligatorisk
TYS307	Tysk språk- og litteraturvitenskap	15	H	90 stp. i tysk	Ja
TSAK319	Masteremne i tysk språkvitenskap	15	H	90 stp. i tysk	Valfritt. Anbefalt for studentar som skal skrive masteroppgåve i språk
*TYSK3600	Moderne tysk språkvitenskap	15	H	90 stp. i tysk	Valfritt. Anbefalt for studentar som skal skrive masteroppgåve i språk
TSAK318	Masteremne i tyskspråkleg litteratur	15	H	90 stp. i tysk	Valfritt. Anbefalt for studentar som skal skrive masteroppgåve i litteratur
TYS311	Moderne tysk språk og litteratur	15	V	90 stp. i tysk	Ja
TYS308	Litteratur, interpretasjon og omsetjing	15	V	90 stp. i tysk	Valfri

*) Faglege føresetnader

*) TSAK319 er namnet på emnet når UiB har emneansvar. Dersom NTNU har emneansvar, heiter emnet TYSK3600.

Formatert: Norsk (nynorsk)

EMNEOMTALAR:**TYS311: Moderne tysk språk og litteratur**

Emnekode	TYS311
Emnenamn	Moderne tysk språk og litteratur
Engelsk emnenamn	Contemporary German language and literature
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Master
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på masterprogrammet i tysk ved UiB.
Mål og innhald	<p>TYS311 er ei innføring i utvalte emne frå språk- og litteraturvitskap som er knytte til analyse av og arbeid med moderne litterære verk og kulturorienterte tekstar, dvs. tekstar frå det 20. og 21 hundreåret.</p> <p>TYS311 er obligatorisk for alle studentar.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har god kunnskap om moderne tyskspråklege forfattarar • har god kunnskap om fagterminologien og omgrepa som trengs for å skildre kjenneteikna til moderne tyskspråklege tekstar • <p>Dugleik:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skildre kva som skil moderne tekstar frå «eldre» tekstar språkleg, stilistisk og innhaldsmessig og analysere dei med • har inngåande kunnskap om utvalte emne i tysk språk- og litteraturvitskap • har god kjennskap til den sentrale fagterminologien i desse emna • kan diskutere og formidle sentrale problemstillingar innan dei emna som blir handsama, både munnleg og skriftleg <p>Kompetanse:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • er i stand til på eiga hand å oppdatere og utvide kunnskapane sine om moderne tysk språk og tyskspråkleg litteratur • er skriveteknisk førebudd på å ta til på skrivinga av masteroppgåva
Tilrådde forkunnskapar	

Merknad [NN3]: her manglar det noko.

Krav til forkunnskapar	
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<ul style="list-style-type: none"> Undervisninga blir gitt som forelesningar/seminar der ein går ut frå at studentane deltek aktivt. 43 timar 12 veker (til saman 129 dobbeltimar litteratur og 129 dobbeltimar lingvistikk) <p>▲ Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	Det skal skrivast fireseks kortare (ca. 300–500 ord kvar) øvingsoppgåver (to ~~re~~ i litteratur og to ~~re~~ i språk) og haldast to munnlege presentasjonar i tilknytning til undervisninga (ei i litteratur og ei i språk). Rettleiing på heimeoppgåva er òg obligatorisk (sjå vurdering). Arbeidskrava må vere godkjende av faglærar før ein kan gå opp til eksamen i emnet og er gyldige i undervisningessemeresteret og det følgjande semesteret.
Vurderingsformer	Vurdering skjer på grunnlag av ei rettleia oppgåve og ein munnleg eksamen (ca. 30 min). Oppgåva skal skrivast på to veker og vere på om lag 5000 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste. I heimeoppgåva vel ein mellom ei litteraturvitskapleg og ei språkvitskapleg problemstilling. Den munnlege eksamenen skal vere ein presentasjon av eit sjølvvalt pensumrelatert emne frå den disiplinen ein har valt bort i heimeoppgåva, og ~~men~~ det kan òg stillast spørsmål til den skriftlege oppgåva og pensum. Ved utrekninga av den endelege karakteren tel den skriftlege oppgåva 60% og den munnlege eksamenen 40 % .
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum består av <ol style="list-style-type: none"> utvalte emne frå språk- og litteraturvitskap (til dømes utvalte grammatiske tema av generell karakter, emne frå tekst- og varietetslingvistikk, kontrastiv analyse, genrelære, tekstinterpretasjon/-analyse) på til saman ca. 250-300 sider og litterære verk og kulturorienterte tekstar (til dømes essays, kulturreportasjar, film o.l.) med eit omfang på inntil 500 sider.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikrings-system.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Emnekode	TSAK318
Emnenamn	Masteremne i tyskspråkleg litteratur (SAK)
Engelsk namn	Selected topics in German Literary Studies (SAK)
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Haust (oppstart haust 2013)
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Master
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på masterprogrammet i tysk ved UiB/NTNU.
Mål og innhald	<p>TSAK318 tek føre seg eit avgrensa område innanfor moderne tyskspråkleg litteratur og litteraturvitskap, der både historiske, teoretiske og metodiske spørsmål blir behandla.</p> <p>Emnet kan til dømes ha eit litteraturhistorisk utgangspunkt eller vere konsentrert omkring forfattarskap, sjangrar eller litteratur- og kulturvitskapelege problemstillingar.</p> <p>TSAK318 er tilrådd for alle studentar som vil skrive masteroppgåve i litteratur.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har inngåande kunnskapar om og god innsikt i eit spesialisert tema innan tyskspråkleg litteratur og litteraturvitskap. <p>Dugleik</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende og reflektere sjølvstendig over teoretiske og metodiske tilnærmingar innanfor eit avgrensa vitskapeleg område. • kan presentere, analysere og samanlikne ulike framstillingar, teoriar og metoder innanfor fagområdet. • er i stand til å arbeide kritisk med relevante kjelder og bibliografiar • kan presentere og sjølvstendig vurdere litteraturvitskapelege problemstillingar • kan analysere utvalte litterære tekstar ut frå ulike litteraturvitskapelege perspektiv • kan bruke eit presist omgrepsapparat på ulike typar tekstar og problemstillingar. <p>Grunnkompetanse</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan planlegge og gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing. • kan bruke eit vitskapeleg omgrepsapparat i behandlinga av eit komplekst tema. • kan presentere og forholde seg til faglege problemstillingar, analysar og konklusjonar innanfor moderne tyskspråkleg litteraturvitskap på eit adekvat fagspråk, både munnleg og

	<p>skriftleg.</p> <ul style="list-style-type: none"> kan bruke sine kunnskarar og ferdigheiter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver og prosjekt.
Krav til forkunnskarar	
Undervisning og omfang	<p>Semesteret <u>kan bli bli</u>-sett i gang med ei heildagssamling (oppstartseminar) i regi av dei to samarbeidande universiteta <u>dersom det er studentar frå både UiB og NTNU på emnet.</u></p> <p><u>Dersom emnet har studentar frå både UiB og NTNU blir den</u> ordinære undervisninga <u>blir</u>-gitt via ei virtuell læringsplattform basert på nettmøte med faste forelesningstider.</p> <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>I samband med undervisninga skal det skrivast éi øvingsoppgåve på om lag 2000 ord.</p> <p>Oppgåva må vere godkjend av den einskilde faglæraren.</p>
Vurderingsformer	<p>Eksamen er ei to vekers oppgåve på ca. 4000 ord ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste, og ein munnleg eksamen på om lag 30 minutt. Den munnlege eksamenen skal vere ein presentasjon av eit sjølvvalt pensumrelatert emne, men det kan òg stillast spørsmål til den skriftlege eksamensoppgåva og pensum. Ved utrekninga av den endelege karakteren tel eksamensoppgåva 60 % og den munnlege eksamenen 40 % .</p> <p>Det blir arrangert eksamen kvart semester.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum er på 1000-1500 sider (avhengig av teksttype og grad av fordjuping), litterære tekstar frå eldre og/eller nyare tid, og dessutan inntil 200 sider litteraturteori.
Undervisningsstad	<p><u>Avhengig av om det er studentar frå både NTNU og UiB på emnet.</u></p> <p><u>Dersom det er studentar ved begge lærestadene blir det</u> oppstartseminar ved ein av lærestadene, nettundervisning og lokale seminar ved NTNU og UiB.</p> <p><u>Dersom det berre er studentar frå UiB på emnet, blir det</u> campusundervisning i Bergen.</p>
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med kvalitetssikringssystema ved dei to universiteta.

Merknad [NN4]: Er det framleis aktuelt?

Formatert: Norsk (nynorsk)

Emnekode	TSAK319
Emnenamn	Masteremne i tysk språkvitenskap (SAK)
Engelsk namn	Selected topic(s) in German linguistics (SAK)
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Master
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på masterprogrammet i tysk ved UiB/NTNU.
Mål og innhald	<p>TSAK319 tek for seg eit avgrensa område innanfor moderne tysk språkvitenskap inkludert tysk fagdidaktikk, der både empiriske, teoretiske og metodiske spørsmål vil bli behandla, gjerne i eit kontrastivt perspektiv. Gjennom arbeidet med det utvalte temaet skal studentene dessutan bli fortruleg med empirisk/korpusbasert arbeid, f.eks. gjennom bruk av elektroniske korpora. Studentane vil få høve til å fordjupe seg i eit sjølvvalt område innanfor emnet gjennom arbeidet med semesteroppgåva.</p> <p>TSAK319 er tilrådd for alle studentar som vil skrive masteroppgåve i språk.</p>

<p>Læringsutbytte/resultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p><u>Kunnskapar</u> Kandidaten - har inngåande teoretisk og empirisk kunnskap om eit avgrensa fagleg tema innanfor moderne tysk språkvitskap. - har inngåande kunnskap om metodane på fagområdet - har kunnskap om kontrastivt viktige forskjellar mellom tysk og norsk på det utvalte området.</p> <p><u>Ferdigheiter</u> Kandidaten - kan anvende og reflektere sjølvstendig over teoretiske og metodiske tilnærmingar innanfor eit avgrensa vitskapeleg område. - kan presentere, analysere og samanlikne ulike framstillingar, teoriar og metodar innanfor fagområdet. - kan bruke eit presist språkvitskapeleg omgrepsapparat på tysk. - kan finne fram til relevante kjelder og bibliografiar og bruke desse kritisk til å strukturere og formulere faglege resonnement på tysk innanfor fagområdet. - kan reflektere over (dvs. presentere, diskutere, analysere) kontrastivt viktige forskjellar mellom norsk og tysk innanfor fagområdet.</p> <p><u>Generell kompetanse</u> Kandidaten - kan planlegge og gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing på tysk. - kan bruke eit vitskapeleg omgrepsapparat i behandlinga av eit komplekst tema. - kan presentere og forholde seg til faglege problemstillingar, analysar og konklusjonar innanfor moderne tysk språkvitskap i eit adekvat fagspråk, både munnleg og skriftleg. - kan bruke sine kunnskapar og ferdigheiter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver og prosjekt.</p>
<p>Krav til forkunnskapar</p>	<p></p>
<p>Tilrådde forkunnskapar</p>	<p>Fordjuping i tysk (2000-nivået ved NTNU, 200-nivået ved UiB)</p>
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr. veke • 12 veker 	<p>Førelisingar, seminar og øvingar. <u>Dersom emnet har studentar frå både UiB og NTNU er delar av undervisninga er på internett</u> (f.eks. via Adobe Connect). Studentane må <u>i så fall derfor</u> ha tilgang til internett og datamaskin</p>

	med kamera og mikrofon. Det er òg ein føresetnad at studentane er førebudde til undervisninga og at dei deltek aktivt og regelmessig i den. <u>For å kunne gå opp til eksamen, blir det kravd deltaking i minst halvparten av dei nettbaserte førelesingane.</u>
Obligatoriske arbeidskrav	<ul style="list-style-type: none"> - Eitt kort skriftleg samandrag på ca. 600 ord av utdrag frå pensum. - Eitt godkjent skriftleg arbeid på ca. 2.000 ord. Arbeidet skal skrivast på tysk.
Fagleg overlapp	
Vurderingsformer	Ei skriftleg oppgåve med to vekers innleveringsfrist, med eit omfang på ca. 4.000 ord, ikkje medrekna innhaldsliste, oppgåveformulering og litteraturliste. Eksamensoppgåva skal skrivast på tysk.
Karakterskala	Ved sensur av emnet nyttar ein karakterskalaen A-F der F er stryk.
Læremiddelomtale	Det blir opplyst om pensum i samband med undervisninga. Fellespensum er på om lag 250 sider, og i tillegg er det om lag 100-150 sider sjølvvalt pensum, som skal godkjennast av faglærar.
Undervisningsstad	<p><u>Avhengig av om det er studentar ved både UiB og NTNU på emnet.</u></p> <p><u>Dersom det er studentar ved begge lærestadene blir det</u> <u>oppstartseminar ved ein av lærestadene, nettundervisning og</u> <u>lokale seminar ved NTNU og UiB. Undervisning m/ videooverføring</u> <u>frå UiB til NTNU.</u></p> <p><u>Dersom det berre er studentar frå UiB på emnet, blir det</u> <u>campusundervisning i Bergen.</u></p>
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med kvalitetssikringssystema ved dei to universiteta.
Kontaktinformasjon	studierettleiar@if.uib.no

Merknad [AKP5]: Stemmer dette? I så fall må det inn under obligatoriske arbeidskrav at emnet har 50 % obligatorisk oppmøte-

TYS307 Tysk språk- og litteraturvitskap

Emnekode	TYS307
Emnenamn	Tysk språk- og litteraturvitskap
Engelsk emnenamn	German language and literature
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Haust
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Master
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på masterprogrammet i tysk ved UiB.
Fagleg overlapp	TYS317 (7,5 stp), TYS316 (7,5 stp)

Mål og innhald	<p>Den lingvistiske delen av emnet gir ei innføring i sentrale deldisiplinar i tysk (germanistisk) språkvitenskap. Dette kan vere morfologi, syntaks, semantikk, fonologi, orddanning, tekstlingvistikk/tekstgrammatikk, pragmatikk eller fagdidaktikk. Den litteraturvitenskaplege delen av emnet gir ei innføring i sentrale retningar innan moderne litteraturvitenskapleg teori og metode. Dette kan t.d. være metafor-teori, sjangerlære, narratologi, hermeneutikk, psykoanalyse, resepsjonsteori, kritisk teori, postkolonial teori eller gender studies.</p> <p>TYS307 er ein obligatorisk del av mastergradsstudiet.</p>
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	Kunnskap: Studenten <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om sentrale deldisiplinar i germanistisk språk- og litteraturvitenskap • har kunnskap om fagterminologien og omgrepa i deldisiplinane • har kunnskap om skrivetradisjonane og tekstkonvensjonane i deldisiplinane Dugleik: Studenten <ul style="list-style-type: none"> • kan analysere tekstar ved hjelp av analyseverktøya frå dei ulike deldisiplinane • kan bruke fagterminologien og omgrepa i deldisiplinane sjølvstendig • kan formulere tekstar som svarer til tradisjonane og konvensjonane i deldisiplinane • kan diskutere og formidle aktuelle teoretiske problemstillingar både munnleg og skriftleg Kompetanse: Studenten <ul style="list-style-type: none"> • kan på eiga hand oppdatere og utvide kunnskapane sine om dei ulike deldisiplinane i germanistisk språk- og litteraturvitenskap • tek til å bli skriveteknisk førebudd på å ta til på skrivinga av masteroppgåva
Tilrådde forkunnskapar	
Krav til forkunnskapar	
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisninga blir gitt som forelesningar/seminar, der ein går ut frå at studentane deltek aktivt. • 2 dobbeltimar • 12 veker (til saman 12 dobbeltimar litteratur og 12 dobbeltimar lingvistikk) <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved</p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (bokmål)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.
Obligatoriske arbeidskrav	I løpet av semesteret skal det skrivast fire korte (ca. 500 ord) øvingsoppgåver (to i kvar av disiplinane) og haldast to munnlege presentasjonar i tilknytning til undervisninga (ei i kvar av disiplinane). Arbeidskrava må vere godkjende av faglærer før ein kan gå opp til eksamen i emnet.
Vurderingsformer	Vurdering skjer på grunnlag av ~~ein~~ ein 6 timars skriftleg-eksamen. Eksamen kan bli digital. Det er tillate å bruke einspråkleg (tysk-tysk) ordbok.
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum er på inntil 200 sider i kvar av disiplinane.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikrings-system.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

TYS308 Litteratur, interpretasjon og omsetjing

Emnekode	TYS308
Emnenamn	Litteratur, interpretasjon og omsetjing
Engelsk emnenamn	Literature, interpretation and translation
Studiepoeng	15
Undervisningssemester	Vår
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Master
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på masterprogrammet i tysk ved UiB.
Fagleg overlapp	TYS314 (7,5 stp), TYS315 (7,5 stp)
Mål og innhald	<p>Emnet tek utgangspunkt i nærlesing av skjønnlitterære og andre tekstar og omsetjingane deira.</p> <p>Med utgangspunkt i teksten som interpretasjons- og omsetjingsutfordring ligg fokus på omsetjing som forståing og forståing som omsetjing: Kva for ei rolle spelar omsetjinga for forståinga av og interpretasjonen av litterære og andre tekstar?</p> <p>På bakgrunn av sentrale teoriar om interpretasjon og omsetjing tek ein føre seg tekstaspektet på ulike nivå: Kva skjer med til dømes litterære metaforar og sosiolektale konnotasjonar i omsetjinga, korleis taklar omsetjarane dialektbruk, kva skjer med syntaktisk kompliserte og lange setningar?</p> <p>TYS308 er ein obligatorisk del av mastergradsstudiet.</p>
Læringsutbyte/resultat	<p>Kunnskap:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har god kunnskap om grunnleggjande teoretiske problemstillingar innan fortolkingsteori og omsetjingsvitskap • har god kunnskap om sentral terminologi og sentrale omgrep innan fortolkingsteori og omsetjingsvitskap <p>Dugleik:</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skildre og analysere fortolkings- og omsetjingsutfordringar av ulikt slag (t.d. morfologiske, syntaktiske, fraseologiske, dialektale og sosiolektale) • kan skildre og analysere fortolkings- og omsetjingsutfordringar i samband med omsetjing av tekstar frå ulike sjangrar • kan samanlikne original og omsetjing/fleire omsetjingar med henblikk på fortolkings- og omsetjingsstrategiar <p>Kompetanse:</p>

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

	<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan diskutere og formidle sentrale problemstillingar innan det valte emnet, både munnleg og skriftleg • er i stand til på eiga hand å oppdatere og utvide kunnskapane sine om det valte emnet • er skriveteknisk førebudd på å ta til på skrivinga av masteroppgåva
Tilrådde forkunnskapar	
Krav til forkunnskapar	
<p>Undervisning og omfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type • Timar pr veke • Veker 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisninga blir gitt som forelesningar/seminar, der ein går ut frå at studentane deltek aktivt. • 1,5 dobbeltimar • 12 veker • (til saman 9 dobbeltimar litteratur og 9 dobbeltimar omsetjing) <p>Om det melder seg færre enn fem studentar til eit emne, kan undervisningstilbodet bli tilpassa studenttalet. Studentane vil i så fall bli informerte om det alternative undervisningsopplegget ved semesterstart og før semesterregistreringsfristen 1. februar/1. september.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	<p>I løpet av semesteret skal det skrivast fire korte øvingsoppgåver og haldast to munnlege presentasjonar i tilknytning til undervisninga.</p> <p>Arbeidskrava må vere godkjende av faglærarar før ein kan gå opp til eksamen i emnet.</p>
Vurderingsformer	<p>Vurdering skjer på grunnlag av ein ei veker heimeeksamen (om lag 2500 ord, ikkje medrekna innhaldsoversyn, oppgåveformulering og litteraturliste) og ein munnleg eksamen. I heimeoppgåva vel ein mellom ei litteraturvitskapleg og ei språkvitskapleg problemstilling. Den munnlege eksamenen skal vere ein presentasjon av eit sjølvvalt pensumrelatert emne frå den disiplinen ein har valt bort i heimeoppgåva, og ~~men~~ det kan òg stillast spørsmål til den skriftlege oppgåva og pensum. Ved utrekninga av den endelege karakteren tel den skriftlege oppgåva 60% og den munnlege eksamenen 40%.</p>
Karakterskala	Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	Pensum er på inntil 200 sider i kvar av emnedelane.
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Undervisninga blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikrings-system.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

TYS350: Tysk mastergradsoppgåve

Emnekode	TYS350
Emnenamn	Tysk mastergradsoppgåve
Engelsk emnenamn	German master's thesis
Studiepoeng	60
Undervisningssemester	Masteroppgåva skal normalt skrivast i løpet av andre, tredje og fjerde studiemester.
Undervisningsspråk	Tysk
Studienivå	Master
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på masterprogrammet i tysk ved UiB.
Mål og innhald	Masteroppgåva er ei prøve på vitskapleg arbeid innanfor språk, ~~eller~~ litteratur <u>eller fagdidaktikk</u> . Oppgåva skal vise at studenten er godt orientert i forskinga på det området han/ho har valt, og er i stand til å behandle ei problemstilling på ein fagleg tilfredsstillande måte.
Læringsutbyte/resultat <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap • Dugleik • Grunnkompetanse 	<p>Kunnskap: Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har brei generell kunnskap innanfor faget og dybdekunnskapar innanfor eit avgrensa område • har grunnleggjande kunnskap om dei sentrale problemstillingane og metodane i den valde disiplinen <p>Dugleik: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeida sjølvstendig og langsiktig med problemløysing på grunnlag av faglege kunnskapar • kan setja seg inn i og vurdera kritisk teoriar, metodar og tolkingar innanfor fagområdet • kan gjennomføra eit avgrensa forskings- eller utviklingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskningsetiske normer • kjenner normene for akademisk skriving • kan bruka IKT-verktøy som er naudsynte for å gjennomføra eit sjølvstendig arbeid innanfor fagområdet • kan uttrykkja på tysk faglege problemstillingar, analysar og konklusjonar innanfor eige fagområde <p>Grunnkompetanse: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kjenner til relevante kommunikative sjangrar • kan halda sjølvstendig fram med eiga kompetanseutvikling og spesialisering • kan skaffa seg og nytta kunnskap på nye område innanfor faget • kan ta del i den offentlege debatten der denne rører ved

	fagområdet
Tilrådde forkunnskapar	Tilrådd startgrunnlag er kursdelen basisdelen av mastergradsstudiet, dvs. TYS311 og TYS312 eller TYS313.
Krav til forkunnskapar	
Undervisning og omfang <ul style="list-style-type: none"> Type Timar pr veke Veker 	<p>▲ Studenten vel tema for masteroppgåva i samråd med faglærer så tidleg som mogleg i andre semester. Instituttet legg til rette for at mastergradsstudentane kan leggje fram prosjektskisse/forarbeid eller deler av masteroppgåva på instituttseminar.</p> <p>Studenten har rett til rettleiing under arbeidet med masteroppgåva. Ein rettleiingskontrakt, som gjer greie for rettar og plikter, skal underskrivast av student, rettleiar og instituttleiar, normalt i byrjinga av det andre semesteret.</p>
Obligatoriske arbeidskrav	▲ Masterstudentane må inngå rettleiingskontrakt med rettleiaren sin.
Vurderingsformer	<p>▲ Mastergradseksamen kan avleggjast i byrjinga og slutten av kvart semester. Innleveringsfrist for masteroppgåva er 1. februar og 15. mai i vårsemesteret og 1. september og 20. november i haustsemesteret.</p> <p>Vurderinga skjer på grunnlag av masteroppgåva og ein justerande munnleg eksamen som normalt skal avviklast seinast tre veker etter innleveringa av masteroppgåva.</p> <p>Masteroppgåva skal skrivast på tysk og vere på mellom 70 og 110 sider med vanleg skriftstorleik (12 Punkt), halvannan linjeavstand og vanlege margar.</p> <p>Den munnlege eksamenen (ca. 30 min.) skal ha tilknytning til masteroppgåva og kan justere karakteren ein karakter opp eller ned.</p> <p>Ein student har, etter søknad, høve til å levere masteroppgåva på nytt i same fag i fall oppgåva er heilt ny eller så omarbeidd at ho kan vurderast som ny. Jf. Utfyllande reglar for gradstudium ved Det humanistiske fakultet.</p>
Karakterskala	▲ Ved sensur nyttar ein karakterskalaen A-F, der F er stryk.
Læremiddelomtale	
Undervisningsstad	Bergen
Emneevaluering	Emnet blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Kontaktinformasjon	studieveileder@if.uib.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Erfaringer med oppmøteplikt TYS114/124 høst 2015

Bakgrunn

I høstsemesteret 2015 tredde den nye studieordningen i kraft, med grunnleggende endringer i TYS114/124: kurset gir fremdeles 15 studiepoeng, men undervisningen ble redusert fra 3 dobbelttimer til 2 dobbelttimer i uken. Det ble innført obligatoriske arbeidskrav: oppmøteplikt, 2 muntlige presentasjoner, 3 skriftlige øvingsoppgaver. Eksamensformen ble endret fra hjemmeeksamen med veiledning + skoleeksamen til 7-dagers hjemmeeksamen uten obligatorisk veiledning + muntlig eksamen.

Erfaringer med obligatorisk oppmøte fra lærerperspektiv

Kurset hadde 14 oppmeldte deltakere i begynnelsen av semesteret; 10 av dem tok eksamen. Et par av dem var aldri til stedes og to av dem fikk fritak for undervisningen. Disse to hoppet av kurset underveis i semesteret. Tilstedeværelsen i undervisningen var gjennomgående godt, det var minst 9 studenter i hver undervisningstime. Dermed var det mulig å realisere varierte undervisningsaktiviteter, f.eks. gruppearbeid, summegrupper, høyt lesning av drama i fordelte roller – noe som studentene likte godt. Vi fikk også inntrykk av at det sosiale samspill i gruppen var godt, henholdsvis at studentene ble godt kjent med hverandre. Nivåforskjellene i gruppen var store, da tre av studentene var morsmålstalere og engasjerte i faget, mens en del av de norske hadde et dårlig språklig nivå og noen viste lite engasjement. Tross godt oppmøte, var det ofte mange i undervisningen som ikke hadde forberedt seg og som ikke hadde lest den aktuelle teksten. Det var en utfordring å integrere disse studentene i undervisningssamtalen.

Erfaringer med obligatorisk oppmøte fra studentperspektiv

I emneevalueringen ble oppmøteplikten vurdert ambivalent. 40% av studentene synes at de hadde «nokså stort utbytte» av det, mens 40% synes at de hadde «nokså lite utbytte» eller «lite utbytte» av det.¹

To studenter skrev kommentarer i emneevalueringen med argumenter mot obligatorisk oppmøte:

- negativ effekt på læringsmiljøet (de som ikke er forberedt ødelegger læringsmiljøet for de som er motiverte)
- tvang i stedet for selvbestemmelse
- for høy tidsbelastning
- dårlig undervisningskvalitet (stoff kan bedre gjennomgås selv).

Samtidig ble skrivetreningssopplegget, de muntlige presentasjonene og de skriftlige oppgavene vurdert som positive.

---

¹ Spørsmålet om "hvor stort utbytte har du hatt av at emnet har obligatorisk oppmøte" i undersøkelsen var kanskje ikke så heldig formulert. Det kan forstås på ulike måter. F.eks.: Lite utbytte kan bety at det er obligatorisk ikke betyr noe fra eller til, man hadde uansett deltatt i undervisningen. Eller det kan bety at man synes man har fått lite utbytte av undervisningen. På samme måte kan "stort utbytte" bety at man deltar i undervisningen som man ellers ikke ville deltatt i.

Kommentar til studentenes kritikk på obligatorisk oppmøte

Argumentasjonen til studentene er høyst tvilsom. Tidsbelastningen er IKKE stor, siden vi bare har to dobbelttimer i uken, og at det har en negativ effekt på læringsmiljøet stemmer ikke. Det virker heller som at studentene føler seg umyndiggjort ved innføringen av pliktoppmøte.

De fleste studenter oppnår ikke det samme nivået av kondensering, vurdering og fokusering av stoffet enn vi som lærer i løpet av 2 timer. Dessuten er læring en sosial aktivitet, dvs. man lærer ikke bare gjennom å lese pensumsbøkene og å pugge stoffet før eksamenen, men gjennom diskusjon/debatt/dialog. Å kunne uttrykke sine tanker muntlig, å kunne argumentere for noe i en felles diskusjon er essensielle akademiske ferdigheter – og disse akademiske praksisene kan man bare lære i undervisningen. Derfor er det ikke et godt alternativ bare å sitte hjemme og lese alt på egen hand. Vi formidler ikke bare faglig kompetanse, men også metodekompetanse.

I tidligere semester uten oppmøteplikt har det vist seg at særlig de svakeste studentene har en tendens til å unngå undervisningen (kanskje delvis fordi de tenker de ikke kan bra nok tysk for å kunne delta i undervisningen?); de går glipp av sjansen til å bli bedre gjennom å delta i undervisningen.

Frafall og stryk-kvoten ville sannsynligvis ha vært høyere uten obligatorisk oppmøte.

Fasit:

- Særlig svake studenter profiterer fra obligatorisk oppmøte
- Obligatorisk oppmøte på 100-nivå er viktig: innføring i akademiske metoder, hjelp med selvstrukturering, sikre et felles grunnlag for alle
- Obligatorisk oppmøte er særlig viktig i fremmedspråkundervisningen: fremmer aktiv bruk av fremmedspråket